ДЕТСКА ГРАДИНА "ЗОРА", ГР.ДУПНИЦА, УЛ. „КЛИСУРА“ №2, сл. 0877294288, e-mail: cdg6_dupnica@abv.bg, info-100083@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:.....

Цветелина Павлова
директор на ДГ "Зора“

Актуализирана

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ
на
ДЕТСКА ГРАДИНА „ЗОРА“
за периода 2024 – 2029 г.

Утвърдена със заповед № 001/ 15.09.2026г.

Настоящата Стратегия е одобрена от Обществения съвет на ДГ "Зора“ и е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание с
Протокол № 1/ 15.09.2024 г.
Стратегията е разработена на основание чл.70, ал.1 и ал.2. от ЗПУО и § 3 от преходните и заключителни разпоредби на Наредба №5/ 03.06.2016 г. на МОН, в съответствие с чл.29, ал.1 от същата.

СЪДЪРЖАНИЕ :

I.Общи положения
Нормативна база
История и развитие
II.Анализ на факторите на вътрешната среда
Деца
Педагогически и непедагогически персонал
Финанси
Материално –техническа база
III.Анализ на факторите на външната среда
Икономически
Законодателни
Финансови
Социокултурни
Партньорства и взаимодействия на ДГ „Зора“ със семейството и останалите представители на социалната среда
IV.Стратегии и приоритети в развитието на ДГ “Зора“ до 2029 г.
Мисия
Визия
Ценности и приоритети
Цели на Стратегията
V. Дейности за реализиране на изготвената стратегия и осъществяване на Приоритетите при изпълнение на Мисията и Визията
VI.Финансово осигуряване на изпълнението на Стратегията
VII. Приоритетни области за изпълнение на целите в дейността на детската градина (съгл. чл. 263, ал. 4 от зпуо-дв, бр. 11 от 2023 г.)
Качество на образованието и мерки за неговото повишаване
Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата
Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности
Гражданско, здравно, екологично интеркултурно образование
Механизъм по съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното образование на деца в задължителна предучилищна възраст
Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание
Приобщаване на децата
Противодействие на тормоза и насилието
Превенция на риска от ранно отпадане от системата на предучилищното образование
VIII. Програмна система на Детска градина „Зора“

I.ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Стратегията за развитие на ДГ "Зора“ до 2029 г. е система от политики и стратегически подходи за утвърждаване и укрепване на модерната визия на детското заведение. Тя определя актуалните цели за четиригодишен период от развитието на детската градина, опирайки се на миналия положителен опит, начертава бъдещи действия по посока на очаквания резултат, търси вътрешни ресурси и потенциални възможности. Определя условията и характера на дейностите, очертава вероятните трудности, установява принципите на ръководство. Стратегията се опира на съвкупността от взаимосвързаните мисия, визия, ценности, дейности, цел и подцели.

Нормативна база

Образователната политика на Детска градина „Зора", гр./с. Дупница е част от актуалната държавна образователна политика, отнасяща се до предучилищното образование. Дейностите в институцията са съобразени с действащите нормативни документи, стратегии, национални и оперативни програми:

- Закон за предучилищното и училищното образование.в сила от 01.08.2016 г., посл. изм. и доп. ДВ, бр. 11 от 02.02.2023 г.
- Закон за закрила на детето
- Закон за здравето
- Закон за защита от дискриминация
- Етичен кодекс на работещите с деца
- Конвенция на ООН за правата на детето
- Кодекс на труда
- Наредба № 5/03.06.2016 за предучилищното образование (посл. изм и доп. ДВ, бр. 12 от 11.02.2022 г.);
- Наредба № 8/11.08.2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищно образование (посл. изм. ДВ, бр. 65 от 12.08.2022 г., в сила от началото на учебната 2022/2023 г.);
- Наредба №4/20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда в институциите в системата на предучилищното и училищното образование;
- Наредба за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование (изм. и доп. ДВ. бр.7 от 25.01.2022 г.);
- Наредба № 13/21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в системата на предучилищното и училищно образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Наредба № 15/22. 07. 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;

- Наредба за институциите в системата на предучилищното и училищното образование;
- Наредба № 24/10.09.2020 г. за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие, изд. от министъра на образованието и науката и министъра на здравеопазването (обн., ДВ, бр. 84 от 29.09.2020 г.);
- Национална програма за закрила на детето (2019 г.);
- Национална стратегия за детето (2018-2030 г.);
- Национална програма за развитие „България 2030" (РМС № 33/20.01.2020 г.);
- Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012-2030);
- Стратегия на Европейски съюз за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа" 2030 г.;
- Стратегия за възпитателната работа в образователните институции /2019 -2030 г./
- Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 - 2030);
- Европейска референтна рамка за ключовите компетентности за учене през целия живот;
- Оперативни и национални програми.
- Други нормативни документи – национални и международни, засягащи развитието на предучилищното и училищно образование

История и развитие

Официално ДГ „Зора" е открита на 22 април 1968 г. и стартира с 4 групи. Детската градина функционира така до 2016 г., когато през месец септември, към нея се присъедини бившата ОДЗ №2, състояща се от две сгради – на ул. „Христо Ботев" №41, гр. Дупница и в с. Самораново. В сграда на ул. „Христо Ботев" №41 има две разновъзрастови групи – в едната са деца от първа и втора възрастова група, а в другата – от трета и четвърта. В с. Самораново има две групи, в едната се обучават деца на възраст от 2 до 4 г. , а другата с деца на възраст от 5до 7 год.

През месец септември 2017 г. към ДГ „Зора" се присъедини бившата ЦДГ „Таушаница", в която има две разновъзрастови групи, включващи деца от четирите възрастови групи.

Така до месец юни 2020 г.в ДГ „Зора" има 10 групи, едната от които е яслена и в нея се обучават и възпитават около 250 деца.

През месец юни 2020 г. сградата на ул. „Христо Ботев" №41 бе затворена, а детската градина се премести в новооткритата сграда на ул. „Еделвайс" № 12. В новата сграда има само една разновъзрастова група, с деца от всички възрасти. Така от месец септември 2020 г. ДГ „Зора" стартира с 9 възрастови групи, една от които е яслена и 4 сгради, в които се отглеждат около 230 деца.

В дворните пространства са обособени площадки, оборудвани с различни съоръжения: катерушки, люлки, пързалки, пясъчници и беседки, които се използват

за активна двигателна дейност на децата и спортно-подготвителни упражнения и игри за повишаване на физическата им дееспособност.

II.АНАЛИЗ НА ФАКТОРИТЕ НА ВЪТРЕШНАТА СРЕДА

1. Деца

В ДГ „Зора" се приемат деца на възраст от 2 до 7 години, по желание на родителите (съгласно ЗПУО и ДОС за предучилищно образование, за институциите), като групите се сформират по реда на подадените молби и правилата за прием на детското заведение. Не се допуска подбор по пол, етническа, религиозна и социална принадлежност или по друг диференциращ признак. Зачитат се Конвенцията за правата на детето, Законът за закрила на детето и Конституцията на Република България.

Педагогическото взаимодействие с децата е ориентирано към постигане на ДОС за предучилищно образование и изпълнение на принципите и целите на ЗПУО.

През последните години се наблюдава тенденция към демографски спад на раждаемостта в цялата страна и съответно намаляване броя на децата, посещаващи ДГ "Зора".

Учебна година	**Брой деца**	**Брой групи**
2025/2026	185	8
2024/2025	215	9

За учебната 2025/ 2026 г. в ДГ "Зора" функционират следните по вид и брой групи с деца:

Вид на групата	***Брой***
Първа група	1
Втора група	1
Трета група	1
Четвърта група	1
Разно-възрастови групи	4

СИЛНИ СТРАНИ	**СЛАБИ СТРАНИ**
• Възможности родителите да избират организацията на предучилищното образование; • Механизъм за безпроблемна адаптация на децата в условията на детската градина; • Осъществена е приемственост между	• Вероятност за пренасочване на 5 и 6 годишните деца, поради възможността да се организират подготвителни групи в училище; • Спад в раждаемостта; • Недостатъчна ангажираност на някои родители.

детската градина и училището; • Осигурено е здравно обслужване и здравна профилактика; • Възможност учителите да избират форми, методи и средства на педагогическо взаимодействие; • Възможност учителите да избират познавателните книжки и учебни помагала; • Създадени са възможности за равен старт на всички деца; • Наличие на възможности за допълнителни дейности по интереси; • Гъвкав дневен режим, осигуряващ равностойност на трите основни дейности – игра, обучение, труд; • Личностно ориентиран и позитивен подход на възпитание.	

Възможности и перспективи:

- Механизъм за безпроблемна адаптация на децата в условията на детската среда;
- Стимулиране познавателната активност на всяко дете и позитивното общуване между децата;
- Диагностициране на изоставането или избързването в развитието и създаване на адекватни условия за индивидуално прогресивно развитие;
- Програмна система на детската градина и тематично разпределение за всяка възрастова група;
- Овладяване принципите и методите на позитивното възпитание чрез самоподготовка, вътрешна и външна квалификация.
- Повишаване на общата квалификация на персонала (организиране на курсове, тренинги, обучения или самообучения);
- Компетентен и критичен подбор на програми и помагала.

2. Педагогически и непедагогически персонал

ДГ "Зора" е детско заведение с утвърдени традиции, с натрупан педагогически опит и добре подготвени кадри. В детската градина е сформиран екип от учители и обслужващ **персонал, които се отличават с професионалните си качества.**

В момента в заведението персоналът е от 32 души:

Педагогически персонал – 17;

Обслужващ персонал – 15;

Медицински персонал (не е назначен от детската градина): медицински сестри – 4

Стратегическото управление на човешките ресурси се основава на целите

и идеите на ДГ „Зора" в дългосрочна перспектива.

Оперативното управление на човешките ресурси е дейност, насочена към постигане на краткосрочните и средносрочните цели на ДГ „Зора".

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
• Ясна политика, съдържаща обективни критерии за подбор, назначаване, съкращаване, възнаграждение, награди, повишаване на статута и отговорността на персонала; • Развита и работеща квалификационна дейност; • Определени и ясни условия за кариерно развитие; • Квалифициран педагогически персонал; • Създадени условия за лична изява и професионална удовлетвореност; • Работа в екип на различни нива – педагогически и обслужващ персонал; • Участие на представители на педагогическата колегия в подбора на учители; • Здравна профилактика и мониторинг на работното място.	• Недостатъчна квалификация на учителите за работа по европейски проекти; • Недостатъчни средства за назначаване на специалисти за работа с деца със СОП; • Недостатъчни средства за допълнително материално стимулиране на персонала.

Възможности и перспективи:

Механизми за поощряване и награждаване на педагогическите и непедагогическите специалисти.

2.1. Квалификация и професионално развитие на педагогическите специалисти

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
• Наличие на високо квалифицирани учители; • Стимулиране на учителите, прилагащи нетрадиционни или допълнителни педагогически дейности чрез диференцирано заплащане на учителския труд, делегиран бюджет и Вътрешни правила; • Повишаване педагогическите компетентности на непедагогическия персонал.	• Няма система за поддържаща квалификация, финансирана от външни фактори; • Недостатъчна квалификация на учителите по отношение интегриране на деца, невладеещи български език; • Недостатъчна квалификация на учителите по отношение работа с деца със СОП;

Възможности и перспективи:

- ✓ Правила за участие в квалификационни дейности;
- ✓ Мотивиране на учителите да развиват компютърни умения, за да овладяват нови интерактивни методи на обучение, чрез използване на нови технически средства;
- ✓ Обратна връзка след всяка реализирана квалификация;
- ✓ Контрол и оценка на резултатите от реализираните квалификационни форми.

3. Финанси

Финансирането на ДГ "Зора", за делегираните от държавата дейности, се осъществява чрез утвърдения единен разходен стандарт за дете за съответната финансова година от Държавния Бюджет, а разходите за местна издръжка – по утвърден от Община Дупница за съответната финансова година разходен стандарт за издръжка на дете, чрез бюджета на Община Дупница.

Директорът на ДГ „Зора", със Заповед на Кмета на Община Дупница, е определен за второстепенен разпоредител с бюджетните средства.

Бюджетът на ДГ „Зора" се разработва от Директора и утвърждава от ПРБК по формула, на базата на натуралните показатели и единни разходни стандарти за съответната календарна година.

Ежегодно ДГ „Зора" получава финансови средства по Проект за развитието на физическото възпитание и спорта по реда на ПМС № 46 /19.03.2020 г .

Участва в Европейска схема за предоставяне на плодове и зеленчуци в учебните заведения „Училищен плод" и Европейска схема за раздаване на мляко в училищата.

Участва Национални програми – „Оптимизация на училищната мрежа", „Без свободен час", „Успяваме заедно" , „ Силен старт" и др.

СИЛНИ СТРАНИ	**СЛАБИ СТРАНИ**
• Основното осигуряване на дейността на ДГ „Зора" се извършва чрез системата на делегирания бюджет; • Коректно и редовно обезпечаване на средствата за заплати и възнаграждения, осигурителни вноски, работно облекло и СБКО на персонала, издръжката на детската градина.	• Необходимост от осигуряване на допълнителни средства за финансиране чрез проекти и дарителство.

4. Материално-техническа база:

Сградите на ДГ „Зора" са в добро състояние. Били са включени в различни програми и проекти за саниране и подмяна на дограмата. Във всички сгради е направена подмяна на отоплителната инсталация и вида отопление - локално парно с газова инсталация в основна сграда ул . „ Клисура „ № 2 , „Таушаница" с климатици

, локално парно с пелетна камина в с. Самораново и климатици в сградата на ул. „Еделвайс" №12.

В основната сграда е направен основен ремонт на кухненския блок, санитарните възли и занималните. В останалите сгради са правени ремонти на покрив, отделни помещения, дворни пространства и др. Занималните и спалните помещения са просторни и хигиенични.

В дворовете са обособени площадки за игра, оборудвани с различни съоръжения: катерушки, люлки, пързалки, пясъчници и беседки, които се използват за активна двигателна дейност на децата и спортно-подготвителни упражнения и игри за повишаване на физическата им дееспособност. В двора на основна сграда е изградена външна площадка по БДП и детската градина притежава вътрешна такава изградени и закупени по НП „ Осигуряване на съвременна , сигурна и достъпна среда „ Модул 2 „ Площадки за обучение по БДП".

Материално-техническата и дидактичната база на ДГ „Зора" е добра, събирана, съхранявана и обогатявана през годините. Физкултурен салон има само в сграда „Таушаница" и е оборудван с шведски стени, гимнастически пейки, уреди и пособия, необходими за развитието на двигателно-сетивната активност на децата в тази възраст. Дворовете са оборудвани с необходимите уреди и съоръжения за игра на открито. В основната сграда има библиотека детска и специализирана литература, която е на разположение на персонала на детската градина, децата и родителите.

Педагогическият персонал разполага с методичен кабинет, в който се съхранява дидактичния материал, необходим за провеждане на възпитателно-образователния процес в различните възрастови групи. Богато е обзавеждането на гардероба със сценични костюми за тържества.

Материално- техническата база през следващите пет години ще бъде постепенно обновявана и обогатявана, в зависимост от финансовите средства, с които ще можем да разполагаме.

СИЛНИ СТРАНИ	**СЛАБИ СТРАНИ**
• Достатъчен, саниран, с подменена дограма сграден фонд; • Достатъчно технически средства, подпомагащи педагогическия процес и административната дейност; • Достатъчен библиотечен фонд – специализирана педагогическа и психологическа литература, учебни помагала, детска литература и др. • Добре оборудвани дворни пространства, подходящи за дейности на открито.	• Липса на физкултурен салон в три от сградите;

Затруднения: Липса на достатъчно финансови средства.

Възможности и перспективи:

- Търсене на възможности за включване на нови спонсори в различните дейности.
- Мотивиране на родителите на децата за собствен труд и принос към обновяване на материално- техническата база.
- Включване в общински програми за ремонти и реконструкции.
- Кандидатстване по национални и европейски фондове и програми за благоустройство на сградата и двора на детското заведение.

III.АНАЛИЗ НА ФАКТОРИТЕ НА ВЪНШНАТА СРЕДА

1. Икономически

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
• Определен стандарт за издръжка на дете, диференциран съобразно възрастовата група.	• Нисък стандарт за едногодишна издръжка на дете; • Несъобразен процент на растеж на ЕРС спрямо ръста на СРЗ и учителските заплати; • Нестабилно икономическо състояние на страната.

2. Законодателни

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
• Автономност на ДГ за избор на програмна система; • Автономност на ДГ за определяне на броя и числеността на групите и числеността на персонала • Приемане на нов ЗПУО и произтичащи от него нормативни документи • Утвърждаване на нови ДОС	• Постоянни изменения в нормативната уредба

3. Финансови

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
• Въведена система на делегирани бюджети; • Редовно финансиране; • Възможност за осигуряване на допълнителни средства, чрез разработване и участие в проекти	• Нисък ЕРС; • Липса на цялостна държавна политика за осъвременяване на базата на детските градини

4. Социо- културни

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
• Въвеждане на система за кариерно	• Подценяване ролята на ДГ в

развитие на учителите и помощния персонал; • Наличие на толерантност във взаимоотношенията между хора с различен социален, етнически и религиозен статус.	обществото; • Негативно отношение към учителската професия.

5. Партньорства и взаимодействия на детската градина със семейството и останалите представители на социалната среда

ДГ "Зора" осъществява успешни взаимодействия и партньорства със следните социални партньори :

- Обществения съвет на ДГ"Зора";
- РУО – Кюстендил;
- Община Дупница;
- РЗИ;
- КАТ;
- РС ПБЗН;
- Бюро по труда – гр. Дупница
- Народно Читалище" Зора", Читалище с. Самораново , НЧ „ Пенчо Славейков- 1978"
- Основни училища в община Дупница

Сътрудничеството на детската градина със семейството и социалните партньори като единен работещ екип са основата на иновационните търсения на ДГ "Зора" за споделяне на отговорността при обучението и възпитанието на децата от ПУВ. Действената връзка на тези институции и в момента се дължи на координирани действия на страните, постигната системно и последователно чрез:

- Работещо родителско партньорство;
- Позитивна ангажираност към проблемите на детската градина от социалните партньори, регулиране и координиране на дейностите с конкретен резултат от детската градина.

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
• Работещо родителско партньорство; • Позитивна ангажираност към проблемите на детската градина от страна на социалните партньори	• Недостатъчна информираност на социалните партньори за провежданата политика на детската градина.

Затруднения:

Незаинтересованост на някои от семействата на децата по отношение на дейността на детската градина.

Възможности и перспективи:

- Активно участие на семейството и другите социални партньори в живота на ДГ

"Зора";

- Целенасочена и разнообразна съвместна дейност, в която ще се осъществяват многостранни взаимоотношения и общуване между родители, учители и деца;
- Привличане на родителите като партньори за изпълнение на образователни цели;
- Реализиране на взаимно влияние на педагогическия и семейния колектив, в резултат на което ще се обогатява възпитателния им потенциал и ще се оптимизира съвместната им дейност.

IV.СТРАТЕГИИ И ПРИОРИТЕТИ В РАЗВИТИЕТО НА ДГ "ЗОРА" ДО 2029 г.

ДГ "Зора" е модерно и конкурентноспособно заведение „предоставящо качествено и съвременно образование и възпитание, в което се прилагат актуални педагогически технологии.

МИСИЯ НА ДГ „ЗОРА"

Да създадем учеща среда за качествено образование. Вярваме и очакваме, че всички деца са способни да учат играейки, на база техните потенциални възможности.

ВИЗИЯ НА ДГ "ЗОРА"

***Предпочитана среда за обучение, възпитание и отглеждане на* 2–7-годишните деца, където педагогическия екип работи за постигане на трайни резултати, умения за критическо мислене и компетентности.**

***Място*, където в центъра на педагогическите взаимодействия е детската личност и създаване на условия за „Учене през целия живот".**

***Средище* на хора, които обичат децата и професията си, поддържат квалификацията си на съвременно равнище, стремят се към висока професионална реализация и са удовлетворени от работата си.**

ЦЕННОСТИ И ПРИОРИТЕТИ НА ДГ "ЗОРА"

ЦЕННОСТИ

- ✓ **детето и детството;**
- ✓ **споделената отговорност за всяко дете;**
- ✓ **екипност и доверие;**
- ✓ **професионализъм и подкрепа;**
- ✓ **удовлетвореност и резултатност.**

ПРИОРИТЕТИ в дейността на детското заведение

- ✓ Издигане и утвърждаване престижа и авторитета на ДГ „Зора", чрез високо

ниво на възпитание и обучение на подрастващите;

- ✓ Осигуряване на здравословни и безопасни условия за възпитание, обучение и труд в детското заведение;
- ✓ Създаване на условия за развиващо обучение, което да осигурява изява на детските способности и дарования;
- ✓ Работещо партньорство и добра координация с общинската администрация, областната администрация, местната общност и други институции за успешното осъществяване на националната и областна образователна политика;
- ✓ Привличане на родителите за подпомагане на възпитателно- образователния процес чрез избор на форми за ефективно сътрудничество.

ГЛОБАЛНА ЦЕЛ

Изграждане на образователен модел за формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот на детето.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПОДЦЕЛИ:

1 Модернизиране на управлението на детската градина;
2 Развитие на кадровия потенциал;
3 Подобряването на финансовото състояние;
4 Усъвършенстване и обогатяване на материалната база;
5 Активно участие на семейството и другите социални партньори в живота на детската градина;
6 Високо качество на педагогическото взаимодействие в детската градина.

Очаквани резултати:

- ✓Модерно управление;
- ✓Добра организационна структура;
- ✓Споделени ценности;
- ✓Ефективна и резултатна квалификационна дейност;
- ✓Работещи партньорства и взаимодействия на детската градина;
- ✓Гарантиране на равен шанс на всяко дете при постъпване в училище.

ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ, СВЪРЗАНИ С ПРЕДСТОЯЩОТО ИНСПЕКТИРАНЕ НА ДЕТСКИ ГРАДИНИ И УЧИЛИЩА ОТ НИО

Инспектирането е процес на изготвяне на цялостна независима експертна оценка на качеството на предоставяното от детската градина образование в определен момент от дейността ѝ и определяне на насоките за подобряване.

Целта на инспектирането е постигане на устойчивост на процесите за осигуряване на качество на предоставеното образование за успешна реализация на децата и

учениците.

Областите на инспектиране са три – образователен процес, управление и институционална среда.

В тази връзка дейността на ДГ „Зора“ ще е насочена към повишаване на:

Образователен процес

- Резултатите от обучението;
- Ефективността на взаимодействието и прилагането на компетентностния подход в процеса на обучение, възпитание и социализация;
- Подобряване управлението на групата;
- Повишаване на осигурената подкрепа за личностно развитие на децата;
- Подобряване на екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти за засилване индивидуалния напредък на всяко дете.

Управление

- По- добро управление на човешките ресурси – ефективност на квалификациите, атестиране на педагогическите специалисти;
- Добро управление на финансовите, информационните и технологичните ресурси;
- Разширяване на партньорствата за развитие на детската градина за повишаване на резултатите от образователния процес;
- Ефективно лидерство.

Институционална

- Подобряване на физическата и материална среда в детската градина;
- По- добро библиотечно и информационно осигуряване;
- Развитие на среда за подкрепа и ефективно взаимодействие между всички участници в образователния процес;
- По- голяма удовлетвореност на участниците в образователния процес.

V. ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ИЗГОТВЕНАТА СТРАТЕГИЯ И ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПРИОРИТЕТИТЕ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МИСИЯТА И ВИЗИЯТА

1. **Модернизиране управлението на детската градина**:

- ✓ Преориентиране на организацията на процеса в детската градина по посока на потребностите на новите социално-икономически условия и гражданското общество, с навременно информационно осигуряване на системата и с отвореност към международни комуникации;
- ✓ Утвърждаване на детското заведение в условията на пазарна икономика;
- ✓ Усъвършенстване на професионално значимите ценности и стимулиране на общата екипна отговорност.

2. **Развитие на кадровия потенциал**:

- ✓ Прозрачна процедура за подбор и назначаване на служители;
- ✓ Обучение и квалификация на персонала, чрез използване на разнообразни форми и техники, с цел да се изменят техните знания и навици, в съответствие с променените изисквания на работното място или длъжността;
- ✓ Оценяване на трудовото представяне на персонала, определяне на конкретен принос в работата на отделни членове, даване на предложения за професионалното и длъжностното им развитие и за промяна в тяхното възнаграждение;
- ✓ Осъществяване на контрол върху цялостната дейност на персонала, в съответствие с реда, предвиден в Правилника за дейността на детската градина;
- ✓ Поддържане на здравословни и безопасни условия на труд;
- ✓ Организиране работата на персонала в съответствие с изискванията, заложени в длъжностните характеристики и изискванията за длъжностите в ДГ "Зора";
- ✓ Усъвършенстване на трудовите взаимоотношения.

3. Подобряване на финансовото състояние:

- ✓ Преориентиране на организацията на процеса в детската градина по посока на потребностите на новите социално-икономически условия и гражданското общество, с навременно информационно осигуряване на системата и с отвореност към международни комуникации;
- ✓ Утвърждаване на детското заведение в условията на пазарна икономика;
- ✓ Разработване и управление на проекти
- ✓ Привличане на спонсори за финансиране на благотворителни мероприятия и дейности
- ✓ Усъвършенстване на професионално значимите ценности и стимулиране на общата екипна отговорност.

4. Усъвършенстване и обогатяване на материалната база:

- ✓ Поетапно обновяване и осъвременяване на интериора по групи и стимулиране на разнообразни дизайнерски решения при оформяне на кътове за игра във вътрешните пространства на детското заведение;
- ✓ Рационално и екологично-съобразно модернизиране и озеленяване на двора чрез обособяване на зони за игри на открито, спортни площадки, площадка по безопасност на движението и зони за сценична изява на децата;
- ✓ Продължаване на оборудването с интерактивни дъски, мултимедийни устройства и компютри във всяка занималня на детската градина;
- ✓ Поддържане на инициативата за привличане на алтернативни източници на финансиране за обогатяване на материалната база чрез работа по проекти, спонсорство, благотворителни изложби, концерти и др.

5. Активно участие на семейството и другите социални партньори в живота на детската градина

- ✓ Повишена информираност за провежданата политика на институцията – познаване на Програмната система на ДГ "Зора", Правилника за дейността на детската градина, учебните помагала, обучителните трудности на децата;
- ✓ Включване на родители в комисии по изготвяне на правилници и планове за работа в групата;
- ✓ Организиране на педагогически визити с участието на родители;
- ✓ Ефективна и полезна комуникация с ангажираност към проблемите и споделяне на отговорности при разрешаването им;
- ✓ Организиране на работни срещи панелни дискусии, кръгли маси с привличане на социалните партньори като важна страна при обсъждане на проблемни области в обучението на децата.

6. Високо качество на педагогическото взаимодействие в детската градина:

- ✓ Прилагане на гъвкави модели за постигане на хуманност и хармоничност на педагогическото взаимодействие;
- ✓ Организиране на педагогическия процес на основата на динамичния и развиващ характер на цялата система от игри в детската градина;
- ✓ Периодично актуализиране на знанията и обогатяване на професионалната компетентност на учителите чрез самообучение;
- ✓ Вътрешна обмяна на добър педагогически опит;
- ✓ Обновени педагогически технологии за взаимодействие с детето.

VI. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

Основното осигуряване на дейността на ДГ "Зора" ще продължи да се извършва чрез системата на делегираните бюджети.

Възможно е ръководството на ДГ "Зора" и Обществения съвет да търсят и други източници на финансиране, сред които са:

- ✓ Спонсорство за подобряване на материалната база;
- ✓ Провеждане на благотворителни акции;
- ✓ Участие и реализиране на проекти;
- ✓ Утвърждаване на среда, стимулираща детските интереси и потребности

VII. ПРИОРИТЕТНИ ОБЛАСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ В ДЕЙНОСТТА НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА (СЪГЛ. ЧЛ. 263, АЛ. 4 ОТ ЗПУО-ДВ, БР. 11 ОТ 2023 Г.)

1. **Качество на образованието и мерки за неговото повишаване**

Управлението на качеството е непрекъснат процес на организационно развитие,

основан на анализиране, планиране, изпълнение на дейности, оценяване и внасяне на подобрения в работата на детската градина.

Повишаването на качеството на образованието се постига чрез приемственост и синхрон между проверените традиции на българската образователна система и предизвикателствата на съвременните иновации и технологии.

Мерките за повишаване на качеството на образованието са съобразени с изискванията на ЗПУО за модернизиране на образователната система и с целта детската градина да се превърне в привлекателна среда за обучение, възпитание и социализация на децата, както и да участва в модели за „учене през целия живот", които започват от детската градина.

Усилията ни са насочени към осигуряване качествено обучение чрез съчетаване на добрите традиции и модернизация на процесите, утвърждаване на детската градина, като среда за културна и възпитателно-образователна работа, център за творчество и сътрудничество между деца, родители и учители.

Приоритетни направления и реализация на дейности:

1. **Повишаване ефективността на управление в детската градина**

- Непрекъсната комуникация с хората, създаване на спокойна атмосфера, благоприятстваща навременното преодоляване на конфликти. Точно и обективно оценяване качествата и постиженията на хората, работещи в градината.
- Активизиране дейността на различните видове комисии и на главния учител.
- Съвместни срещи за решаване на важни за детската градина въпроси.
- Подготовка на учители за ефективни заместници на директора при неговото отсъствие.
- Последователно, ефективно и обективно използване в единство на правила, технологии и управленски решения. /мозъчна атака, конфериране на идеи и др./
- Подбор на кадрите по предварително подбрани критерии.
- Обработване и допълване на документацията, съобразно изискванията.
- Оповестяване на решения, резултати, анализи и отчети. Съвместни обсъждания.
- Подбор на актуална и значима тематика.
- Комплектоване на материалите за портфолио на всички педагози. Изготвяне на план за контролна дейност.
- Проучване потребностите на учителите и реклама на детската градина' - търсене на подходящи начини и средства, поддържане на сайта на детската градина.
- Спазване на принципите, Етичния кодекс, длъжностни характеристики, КТ правилник за ВТР и Правилник за дейността на ДГ.
- Взаимно уважение, партньорство, толерантност и кооперативна рефлексия в отношенията.
- Организиране културна програма и съвместно честване на празници с колектива.

2. Квалификация на учителите

- Изготвяне на план за квалификация на всички нива-външна и вътрешна.
- Включване в индивидуални курсове за повишаване на квалификационната степен.
- Създаване на максимални условия за всички възможни форми на квалификация. Финансово обезпечение на квалификацията, необходима на детската градина.
- Изготвяне на квалификационна карта на всеки учител. Добра информираност чрез критерии и показатели.

- Включване в квалификационни курсове, подходящи за помощник- възпитатели, огняр и др.

3. Възпитателно-образователен процес
- Участие в квалификационни курсове, открити практики - вътрешни и по методично обединение, проекти, конференции, обмяна на добър опит с учители.
- Изготвяне портфолио на всяко дете.
- Осигуряване на преподаватели по различни допълнителни дейности според интересите и потребностите на децата, и предпочитанията на родителите.
- Създаване на условия за насърчаване на играта и двигателната дейност, и дейностите на открито.
- Обогатяване и разнообразяване на кътовете за игра в групите.
- Пълноценно използване на наличната база.
- Създаване на положителни емоции и удовлетвореност у децата.
- Провеждане на системна и целенасочена дейност, спазвайки методическите и хигиенни изисквания.
- Създаване на емоционален комфорт у децата чрез внимателно отношение и обич, зачитане на тяхното лично достойнство, оценяване на всяко тяхно достижение.
- Планиране на всички нива – интегриране на направления, съдържание и педагогическо взаимодействие в цялостния режим на всички групи. Провеждане на ситуации и тренинги на здравословна тематика с мед. сестра.
- Изграждане на екологична култура у децата.
- Изграждане на вътрешна мотивация, определяща ценността и самоинициативата за обучение по безопасност на движението и действия при БАК.

4. Осигуряване на равен достъп до качествено образование и възпитание
- Съвместно обучение и възпитание на деца с различен етнически произход.
- Диференциране на грижите спрямо различните потребности на децата.
- Работа в мултиетническа среда.
- Работа с деца със специални образователни потребности.
- Изграждане на действаща система от консултации за детската градина.
- Интегрирано обучение на деца със СОП или хронични заболявания и деца от уязвими групи.
- Стимулиране участието на децата в пресъздаването на традиции и обичаи на различните етноси.

5. Удовлетворяване на образователните потребности на всички деца
- Поддържане на мрежа за връзка с Интернет на всички занимални и административни помещения на детската градина.
- Изграждане на подходяща среда за даровити деца чрез активното съдействие на педагогическата колегия.
- Мотивиране и подкрепа на всички деца за участие в различни изяви на различни нива – конкурси, пленери, състезания и други.
- Информиране и мотивиране на даровити деца за кандидатстване в програми с финансова подкрепа.

6. Обогатяване на средата и материалната база

- Своевременно отстраняване на повреди с цел опазване живота и здравето на децата и персонала.
- Изготвяне на план-сметка за всяка календарна година, според потребностите на ДГ.
- Изготвяне на искания чрез докладни записки от директора за потребностите на ДГ.
- Контрол върху изразходваните средства.
- Изготвяне на план за работа с родители и обществени институции, съвместно с членовете на обществения съвет.

7. Взаимодействие с родителите
- Анкетно проучване за най-честите теми, проблеми, въпроси, свързани с отглеждането и възпитанието на децата, които вълнуват родителите.
- Мотивиране на родителите за участие в дейността на ДГ.
- Провеждане на тренинги с родителите съвместно с психолози и други специалисти.
- Провеждане с родителите на наблюдения, разходки, открити практики, състезания, празници.

2. Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата

Патриотичното възпитание е част от възпитателния процес, който има за цел формирането на личността. Ценностната система на човека се изгражда чрез възпитание в семейството, в детската градина, в училището, чрез приемане и спазване на обществените норми на поведение.

ДЕЙНОСТИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПАТРИОТИЧНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

№	ДЕЙНОСТ	СРОК	ОТГОВОРНИК
1.	Провеждане на срещи и разговори със семейството- род. срещи	м. септември	Учители по групи
2.	Провеждане на интерактивни игри при всеки удобен момент	постоянен	Учители по групи
3.	Ден на народните будители	1 ноември	Учители ПГ
4.	Как празнуват децата по света- Коледа	м. декември	Учители по групи
5.	Заветите на Ботев и Левски	м. февруари	Учители ПГ
6.	Ден на България	м. март	Учители ПГ
7.	Какво е за теб България- състезание-викторина	м. март	Учители ПГ

3. **Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности**

Основна цел: Изграждане на навици за водене на здравословен начин на живот, придобиване на знания и умения по видовете спорт практикувани в предучилищна възраст.

Конкретни цели:

1.Предизвикване на траен интерес в децата за занимания с физически упражнения,игри и спорт.

2.Създаване на условия и възможности за участие в игри и физически упражнения с оглед подобряване здравословното състояние, физическото развитие и дееспособност.

3. Осигуряване на спортни уреди и пособия за провеждане на различните видове физически занимания и игри за деца.

4. Формиране на интерес и потребност на децата към системни занимания с физически упражнения, игри и навици за активна двигателна дейност, необходим елемент в бита на всеки човек от най-ранна детска възраст.

5.Привличане на специалисти от системата на спорта за провеждане на физически занимания и игри за децата в детската градина.

Задачи:

1. Оптимизиране на физическата активност чрез изграждане на система от спортнидейности в сградата на детската градина и на открито.

2.Овладяване на богат фонд двигателни умения и навици чрез осъществяване наразлични форми на работа по физическа култура.

3.Повишаване чувството за физическо удовлетворение от дейности на открито иизползване възможностите на спорта като превенция срещу агресията сред децата.

Дейности и мероприятия

Септември

1.Установяване равнището на двигателните качества на децата- контрол и оценка.

2.Разучаване ходене, бягане, подскоци, скок на дължина от място при малките групи, подаване, ловене и тупкане на топка, бягане в зиг-заг, щафетни игри-подготвителните групи.

3.Изнасяне на здравна беседа и видеофилм, свързани със здравословния начин на живот и диагностика на заболяванията от медицинските лица в детската градина.

Октомври

1.Разучаване на ходене в коридор, търкаляне на топка, лазене при малките групи, подскоци, прекатерване на пейка, ходене през препятствия, хвърляне в хоризонтална цел, развиване на сила, координираност, точност и ловкост- подготвителни групи.

2.Обогатяване на кътовете за спортни дейности.

3.Провеждане на екоразходка, с цел запознаване с природата и нейните богатства въздух, вода, растителен и животински свят. Събиране на природни материали

необходими за работа по направленията Околен свят, Изобразително изкуство и Конструиране и технологии.

Ноември

1.Разучаване хвърляне на топка, ходене в колона, скачане, ходене през препятствия при малките групи; развиване на равновесие и бързина-подготвителни групи.

2.Усъвършенстване на двигателните качества на децата, чрез организиране на спортни игри на открито.

3.Организиране на спортен празник. Активизиране на децата и мотивиране за по-задълбочени спортни занимания, зареждане с положителни емоции от спортното състезание и тонизиране на двигателната дейност.

Декември

1.Игри с бягане и търкаляне, лазене с провиране, прекатерване при малките групи ; разучаване скачане на дължина и усъвършенстване на естествено-приложни движения -подготвителните групи.

2.Провеждане на закалителни процедури в зимна обстановка.

3. Затвърдяване на овладени физически упражнения чрез организиране на състезателни игри между отделните групи.

Януари

1.Разучаване ходене в зиг-заг, ходене и бягане със смяна на темпото, равновесно ходене-малките групи; развиване на сила на долните и горните крайници, развиване на гъвкавост, равновесие и точност, лазене в коридор-подготвителни групи.

2.Зимни игри.

3. Хвърляне и ловене- подхвърляне вертикално нагоре на малки гумени топкии ловене

Февруари

1.Разучаване на бягане и лазене в зиг-заг, подаване и ловене на топка, търкаляне на топка към ориентир; бягане в коридор-малките групи, затвърдяване и усъвършенстване на разучени упражнения при променливи условия-подтотвителни групи.

2. Игри със сняг за развиване на умение за точност на стрелбата, внимание и съобразителност.

3.Гимнастици- Изпълннеие на двигателни действия с обръч.

Март

1.Разучаване на ходене с престрояване, равновесно ходене,скачане от високо на ниско, лазене с провиране-малките групи; строеви упражнения, щафетни игри-подтотвителни групи.

2.Наблюдение на спортни мероприятия. Посещение на стадиони и други спортни площадки, училища с цел нагледно запознаване с различни видове спорт и емоционалносъпреживяване на успехите на отбора.

3.Музикални подвижни игри. 4.Игри с топка-детски футбол.

Април

1.Разучаване хвърляне в цел, катерене по стълба, затвърдяване ходене с престрояване - малки групи; странично подскочно бягане, развиване на равновесие и точност-подготвителни групи.

2.Провеждане на екоразходки до близки местности и природни забележителности.

3.Танцовото изкуство-едно от средствата на физическото възпитание. Използване на фолклорни танци и игри с цел стимулиране двигателната активност у децата. Участие във фолклорни пролетни празници.

4.Народни подвижни игри. Изразяване на емоционална удовлетвореност от игроватадвигателна активност.

Май

1.Разучаване ходене и бягане в кръг с промяна на посоката, скачане от ниско на високо-малки групи; скачане на един крак, хвърляне на плътна топка-подготвителни групи.

2.Контрол и оценка на двигателни качества.

3.Игри с топка- детски баскетбол.

4.Организиране на спортни игри за деня на българския спорт- 17 май.

5.Подготовка за състезателни игри за деня на детето-1 юни.

4.Гражданско, здравно, екологично интеркултурно образование

- **Гражданското образование** е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.
- **Здравното образование** е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.
- **Екологично образование** е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.
- **Интеркултурното образование** е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

ДЕЙНОСТИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

ДЕЙНОСТИ ЗА ФОРМИРАНЕ НА ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ НА ДЕЦАТА

	Дейност	***Срок***	***Извършва се от:***	***Очаквани резултати***
1.	Провеждане на занимания по групите Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие	м. 05.2026 г.	директор учители	Определят националната си идентичност. Запознават се със забележителностите на родния си град и някои административни сгради.
	Запознаване и спазване на задължителните символи на Р. България (национално и градинско знаме, държавен химн, герб, език, конституция и др.)	м. 03. 2026 г.	учители	Определят националната си идентичност. Запознават се със забележителностите на родния си град и някои административни сгради.
	Планиране и реализиране на дейности на тема "Играта и играчката"	уч. 2024/ 2029 г.	Учители на група	Адаптира се към социалната среда в групата, играе по двойки, в екип, има отношение към играчката.
	Безопасност и движение по пътищата Защитата на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ	уч. 2024-2029 г.	Учители по групи	Преживява чрез игрова дейност значимостта на опазването на неговата безопасност и сигурност.
	Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха	уч. 2024-2029 г.	Учители по групи Директор	Преживява чрез игрова дейност значимостта на опазването на неговата безопасност и сигурност.
	Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти	уч. 2024-2029 г.	Учители по групи	Преживява чрез игрова дейност значимостта на опазването на неговата безопасност и сигурност.
	Планиране и реализиране на дейности по мини проект "Толерантността и доброто партньорство"	уч. 2024-2029 г.	Учители по групи	Преживява чрез игрова дейност толерантните отношения и сътрудничеството в игрови и практически ситуации с връстниците.
8.	Оформяне на табла и кътове за национални и местни празници.	уч. 2024-2029г.	Учители по групи	Преживява чрез игрова дейност значимостта на традиции,обреди и обичаи, характерни за неговата общност.
	Планиране и реализиране на дейности по мини проект "Традициите в	уч. 2024-2029 г.	Учители по групи	Изразява представите си за фолклорните празници и традиции в семейството чрез

	семейството, фолклорни празници"		"	лично творчество в областта на изобразителното изкуство, конструирането, театрализираните игри и др.
	Изграждане на система за дистанционно сътрудничество между родители, настоятелство на детската градина и други организации, имащи отношение към възпитанието на младите хора	февруари 2026 г.	Учители по групи	Повишаване на професионалната и методическа компетентност на учителите
	Планиране, организиране и провеждане на методическа дейност на помощник-възпитателите в детската градина."Формиране на културно поведение у децата чрез поддържане интериора и организиране на предметната среда в групата."	уч. 2024 - 2029 г.	старши учители мед.сестра	Повишаване на професионалната и методическа компетентност на помощник-възпитателите. Децата разбират необходимостта от правила при общуването с околните и самооценка на собственото поведение.

Дейности за опазване живота и здравето на децата както и формиране на здравно образование

№	*Дейност*	*Срок*	*Извършва се от:*	*Очаквани резултати*
1.	Да се провеждат беседи и практически ситуации с децата, насочени към опазването на здравето и здравословния начин на живот.	Три пъти годишно	учители мед.сестра	Спазване и прилагане на правилата за лична хигиена.
2.	Да се провеждат в допълнителните форми на педагогическо взаимодействие във всяка група занимания с децата по безопасност и първа помощ.	ежемесечно	учители	Запознаване на децата с правилата за безопасност и първа помощ. Детето осъзнава собствената си ценност както и тази на другите хора.

3.	Да се проверява за облеклото на децата с цел недопускане на простудно заболяване или увреждане от въздействието на слънцето.	ежемесечно	учители мед.сестра	Опазване здравето на децата. Разбират значението на хигиенните навици за здравето
4.	Редовно проветряване на помещенията и извеждане на децата за игри на открито за запознаването им със здравословен начин на живот и физ. активност	ежемесечно	учители мед.сестра	Детето добива представа за полезни храни. Изгражда положително отношение към своето здраве и на останалите. Спазва правила и етикет при хранене и общуване.
5.	Участие съвместно с КАТ - СДВР, в техни кампании за опазване живота на децата.	уч. 2024/2029 г.	учители	Опазване живота на децата. Запознават децата с правилата на движение и умението им да търсят помощ при нужда.
6.	Организационно-координираща дейност за участие в инициатива „Да запазим децата на пътя" за Деня на пешеходната безопасност.	ноември 2024/2029 г.	директор	Методическо подпомагане на учителите и родителите за опазване живота на децата.
7.	Профилактика на гръбначните изкривявания при децата чрез изправителни упражнения и спортни игри.	ежемесечно	учители	Профилактика, ранна диагностика и своевременно комплексно решение на гръбначните изкривявания при децата в условията на детската градина

Дейности свързани с обучението по екологично образование на децата

№	Дейност	Срок	Извършва се от:	Очаквани резултати
1.	Организиране на екскурзии с децата, с цел опознаване на природни забележителности	ежегодно	Директор Учители родители	Добива представа за биологичното разнообразие, правилата за опазване на околната среда; климатичните промени
2.	Изнасяне на добри педагогически практики пред родителите	уч. 2024/2029 г.	учители	Получаване на точна и навременна информация за знанията на децата по темата.
3.	Изработване на поздравителни картички и сувенири във връзка с официални и фолклорни празници от отпадъчни материали	целогодишно	учители	Изпробва нестандартни материали и техники, обогатяване представите си за чиста природа.

1.

Дейности, свързани с обучението по интеркултурно образование на децата

№	Дейност	Срок	Извършва се от:	Очаквани резултати
1.	Организиране на беседи на родители пред децата на тема: "Запознайте се с Моята професия "	уч. 2024/ 2029 г.	Директор Учители	Усвояват знания за различните професии и тяхната специфика. Развиват базови умения за общуване.
2.	Посещение на културни паметници в района на детската градина	уч. 2024/ 2029 г.	Учители Родители	Възпитаване на национална идентичност. Сравняване на норми на поведение в

				културно-празничен контекст.
3.	Планиране и реализиране на дейности на тема "Детската художествена литература и училищната готовност"	уч. 2024/ 2029 г.	Учител и на група	Възпитаване на отношение към книгите, развиване на свързаната реч и подготовката за огрмотяване.
4.	Работа в екип - мини проектите като форма на взаимодействие	уч. 2024/ 2029 г.	Директор Учители	Представяне формите на взаимодействие, чрез които се реализират мини проектите в различните възрастови групи

2. ПРИМЕРНИ ТЕМИ ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ	*ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ*
Личната хигиена, чистота и здраве – правила, които са задължителни	Самовъзпитание на волята – "Изгради се сам"
Как да се храним и живеем здравословно	Общуване между родители и деца
Измамните блаженства	Не на агресията и насилието
Здравословно хранене	Конфликтите – как да ги разрешаваме
Хигиена на човешкото тяло	Правилата в обществото – гаранция за сигурен живот
Психично здраве	Новият наркотик Интернет – как да се спасим
Общуване по време на епидемична обстановка	Права и отговорности – какво зная и не зная за тях

ЕКОЛОГИЧНО	*ИНТЕРКУЛТУРНО*

ОБРАЗОВАНИЕ	*ОБРАЗОВАНИЕ*
Човешкото всекидневие – източници на замърсяване	Лесно ли е да бъдеш толерантен?
Видове отпадъци – битови, производствени, строителни и др.	Конфликти в мултикултурна среда
Видове замърсявания на околната среда - последици	Да се научим да живеем с другите и да уважаваме разнообразието
Водата – природен ресурс и основен фактор на живот	Толерантност, търпимост, уважение към другите и към себе
Категории защитени територии	Приятели и врагове – междуполово разбирателство
Екологични проблеми – природни бедствия	Общуване с връстниците
Разделно събиране на отпадъци. Рециклиране	Моята личност и моят свят

5. Механизъм по съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното образование на деца в задължителна предучилищна възраст

Работата по Механизма се осъществява съобразно разпоредбите в ПМС № 100 от 08.06.2018 г.

Механизмът се прилага по отношение на децата и учениците, които не са обхванати в образователната система, за които има риск от отпадане от училище и детска градина или са напуснали преждевременно образователната система.

В детската градина е създаден и действа екип за съвместна работа на институциите за обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (екип за обхват).

Изпълняват се дейности за предотвратяване на отпадането от образователната система на деца в задължителна предучилищна възраст, които отсъстват от детска градина или училище, като:

- Контрол и проследяване на причините за отсъствия на децата от детската градина;
- Изискване на необходимата документация, оправдаваща отсъствието от детска градина;
- Постоянна връзка с родителите;
- Организирани от детската градина обходи при семействата на деца, които отсъстват често и продължително.

ДГ „Зора" осъществява взаимодействие с институциите, ангажирани с прилагането на

мерки за обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система.

6. Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание

Програмата за предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание цели да начертае целите и задачите за работа с деца от ДГ „Зора" и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование. Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето. Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в училищната общност.

Настоящата Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца от уязвимите групи е разработена при съобразяване с нормите на Закона за предучилищното и училищното образование и Наредбата за приобщаващото образование, определяща държавния образователен стандарт за приобщаващото образование и в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Уязвими са онези лица и групи от хора, които търпят ограничения по отношение на участието им в социалния живот и ползването на социални права. Уязвимите групи не успяват да получат достъп или да се възползват от възможностите, които предлагат обществото и икономиката и стават жертва или попадат в ситуация на риск от маргинализиране и социално изключване. Необходима е целенасочена политика на интеграция и предоставяне на равни възможности на децата от етническите малцинства, деца със специални образователни потребности, деца с увреждания, деца с хронични заболявания, деца жертви на насилие както и деца на многодетни семейства. Това са така наречените уязвими групи деца.

Дейности	**Срок**	**Отговорник**
Идентифициране на деца, които имат необходимост от подкрепа	2024/2029	Учители
Екипна работа на учителите от дадена детска група	2024-2029	Учители
Ранно откриване на деца в риск обучителни затруднения	м. Септември-м. Октомври за всяка учебна година	Учители на първа група
Дейности по Механизъм за обхват	2024/2029	Директор, Комисия обхват, Координатор
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до м. Октомври .за всяка учебна година	Директор

Представяне на дейности по интереси	м. Октомври. за всяка учебна година	Учители
Идентифициране на деца със СОП	2024/2029 г.	Учители
Оценка на потребности на деца със СОП	2024/2029 г.	Екип РЦППО
Превантивни мерки за недопускане отпадане от ДГ	2024/2029 г.	Директор, учители
Организиране и провеждане на "Училище за родители"	По плана за работа с родители	Директор, учители
Повишаване интереса на децата, чрез участие в мероприятия на детската градина	По годишния план	Учители
Стимулиране участието на деца с изявени дарби в изяви и състезания	2024/2029 г.	Учители
Стимулиране участието на деца от различни етнически групи в изяви и състезания	2024/2029 г.	Учители
Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда	По график, заложен в плана Квалификация- за всяка учебна година	Директор
По-голяма атрактивност на преподавания материал, чрез интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост.	2024/2029 г.	Учители

7. Приобщаване на децата

За осъществяване на процеса на приобщаване на децата е необходимо да се създаде подходяща среда и да се осъществи привлекателен и мотивиращ процес на обучение, възпитание и социализация, което може да се реализира чрез:

- Организация и провеждане на процеса на възпитание и образование в съответствие със ЗПУО.
- Използване на съвременни образователни технологии и форми на педагогическо взаимодействие за мотивиране на децата и прилагане на усвоените знания в практиката.
- Промяна на стила и методите на работа и ориентиране на възпитанието обучението към потребностите на отделната личност.
- Подкрепа за личностното развитие на децата, превенция на обучителните трудности и ранно оценяване на риска – ранно идентифициране на учениците в риск чрез проучване и оценка на потребностите и интересите им, откриване и предотвратяване на причините, които биха довели до отпадане от детска градина.

- Повишаване качеството на образование в детската градина и постигане на добри резултати при възпитанието и обучението на децата в съответствие с ДОС.

8. Противодействие на тормоза и насилието

Планът за противодействие на детския тормоз е съобразен с нормативните актове, плановете, програмите и стратегиите, *касаещи живота и здравето, правата и интересите на децата*, относно техните безопасност и здраве.

Планът за изпълнение се изготвя и реализира от Координационния съвет и се утвърждава от Директора с продължителност от една учебна година, като се актуализира в началото на всяка учебна година. Планът включва описание на всички дейности по превенция и интервенция на ниво институция и ниво група и е в сила за Детска градина „Зора“.

В плана са очертани срокове, отговорници и отговорности по изпълнение на дейностите по превенция и интервенция.

ДЕЙНОСТИ ПО ПРЕВЕНЦИЯ НА ТОРМОЗА И НАСИЛИЕТО

Дейности на ниво институция:

- Създаване/актуализация на Етичния кодекс на тема „Насилие и тормоз“

Срок: 30.09.2026 г.

Отговорник: Диана Галева

- Координиране на работата на комисията в детската градина с териториалните структури на органите за закрила на детето.

Срок : 30.09.2026 г.

Отговорник: Директор

- Изработване на правила на поведение и ценности на всяка група;

Срок: 30.09.2026 г.

Отговорници: Учители по групи

- Запознаване на педагогическия и непедагогическия персонал с формите на насилие, с Механизма за противодействие на тормоз между децата в детската градина и с Алгоритъм за прилагане на механизма за противодействие на тормоза между децата в детска градина. Изготвяне на списък с подписи.

Срок: 15.10.2026 г.

Отговорник: зам.- директор

- Провеждане на колективни и индивидуални срещи с родителите, с цел информиране от учителите на тема „Какво е насилие и тормоз и как да го разпознаем?“

Срок: 30.11.2026 г.

Отговорник: Учители по групи

- Предприемане на незабавно информиране на необходимите институции в

случай на инцидент.

Срок: 2024-2029

Отговорник: Учители по групи и Директорът

- Използване при нужда на Механизма за противодействие на тормоз между децата в детската градина, чрез Алгоритъма за неговото прилагане, утвърден от Министъра на образованието и науката.

Срок: 2024-2029

Отговорник: Директор, председател на КС, учители по групи

- Дейности за развитие на компетентностите на всички членове на педагогическите екипи за запознаване с различните форми на насилие и с техники за преодоляването им във вътрешно- институционална квалификация

Срок: 31.05.2026

Отговорник: учители по групи

- Изготвяне на годишен отчетен доклад на КС до директора

Срок: май 2026 г.

Отговорник: Координационен съвет

Дейности за превенция на ниво група:

- Изготвяне съвместно с децата на правила за поведение в групата и поставянето им на видно място.

Срок: 15.10.2026 г.

Отговорник: Учители по групи

- Провеждане на беседи, разискване на казуси, ролеви игри, групова работа и споделяне на опит с децата, във връзка с рисковите фактори застрашаващи тяхното здраве в семейната и извънсемейната среда и видовете насилие, за това какво е тормоз и какви са преживяванията на извършителя и потърпевшия, дали той се чувства унизен или заплашен. Примерни теми могат да бъдат:

1) Правата на децата;
2) Какво е насилие и тормоз, как да ги разпознаем?
3) Как и на кого можем да съобщим за случаи на насилие и тормоз?
4) Как се чувстваме, когато видим проява на насилие и тормоз и какво правим? Какво можем да направим?

Срок:2024-2029

Отговорник: Учители по групи

- Учителите провеждат перманентни разговори с родителите в индивидуални или групови срещи за това какво е тормоз и какви са преживяванията на извършителя и потърпевшия, дали той се чувства унизен или заплашен.

Срок: 2024-2029

Отговорник: Учители по групи

- Своевременно информиране на родителите за поведението на децата им;

Срок: 2024-2029 / след установяване на проблем

Отговорник: Учители по групи;

- Провеждане на индивидуално- възпитателна, корекционна и консултативна работа с деца, които са жертва на насилие или са в рискова ситуация.

Срок: При възникнала необходимост
Отговорник: КС, учители по групи;

- Индивидуални срещи с родителите за справяне с кризисни ситуации.

Срок: При възникнала необходимост
Отговорник: КС, учители по групи;

ДЕЙНОСТИ ПО ИНТЕРВЕНЦИЯ

Дейности по интервенция на ниво институция:

- Водене на дневник със случаи и процедури за управление на информация:

- Документиране на ситуации от второ и трето ниво според приетата класификация

Срок: 2024-2029
Отговорник: Координационен съвет

- Анализ и оценка на риска на база вписани ситуации.

Срок: 05.2026г.
Отговорник: Координационен съвет

- На база анализ, даване на становище за индивидуална работа по случай с дете, което се намира в ситуация на риск по ЗЗД и ЗПУО

Срок: 2024-2029
Отговорник: Координационен съвет

- Уведомяване на Дирекция „Социално подпомагане“ (ОЗД) и/или полиция

Срок: при необходимост
Отговорник: Директор, КС

Дейности по интервенция на ниво група:

- Провеждане на тематична родителска среща.

Срок: при необходимост
Отговорник: учители по групи

- Дейности за преодоляване на проблемното поведение на детето и за справяне със затрудненията му с приобщаването в образователния процес и в детската група, чрез прилагане на една или повече от следните дейности за въздействие върху вътрешната мотивация с прякото сътрудничество и информирано съгласие на родителите :

- Разговор между детето и учителите в групата с цел изясняване на

възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;
- Използване на посредник при решаване на конфликт;
- Консултиране на детето с психолог;
- Създаване на условия за детето за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин;
- Насочване на детето към занимания, съобразени с неговите потребности;

Срок: 2024-2029/ при необходимост

Отговорник: Директор, председател на КС, учители по групи

9. **Превенция на риска от ранно отпадане от системата на предучилищното образовани** е подчинено на основните цели на предучилищното и училищното образование на образователната политика в Република България.

В предучилищното образование акцентът е поставен върху **обхват на 4, 5 и 6-годишните деца**, и **недопускане отсъствия и отпадането** им от задължителното предучилищно образование.

ДЕЙНОСТИ ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО

Дейност	**Форми и време за изпълнение**	**Участници/Отговорник**	**Забележка**
Анализ на състоянието по обхвата на децата и не извинените отсъствия при 4, 5 и 6-годишните деца.	Начало на учебната година и ежемесечни сведения	Директор Учители по групи	Необходимо е по анализа да се приемат решения на Педагогически съвет, а ежемесечните сведения да служат за конкретни действия
Идентифициране на деца от рискови семейства.	Проучване на документи, разговори с родители	Учители по групи	Своевременно информиране на Координатора на детската градина
Планиране на дейности от Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.	Началото на учебната година	Директор	
Организационни дейности за включване	Заповед на директора Информиране на РУО	Директор	Необходимо е да се спазват сроковете за

на представители на детската градина в екипите за обхват.			обмен на информация
Подаване на информация чрез Информационната система за реализация на механизма (ИСРМ) при стриктно спазване на сроковете.	Ежемесечно до 15-то число се подава информация за отсъствията на децата от групите за задължително предучилищно образование	Учители по групи, директор, администратор на ИСРМ	
Изготвяне на писмени предложения до „Социално подпомагане" за предоставяне на помощи в натура за идентифицирани потребности на децата.	При необходимост	Учители по групи, директор	
Разработване и участие в проекти и национални програми.	Съгласно сроковете в поканите за участие	Директор	
Дейности по повишаване качеството на предучилищното образование за успешен старт на децата в училище: - прилагане на съвременни подходи за предучилищно образование; - проучване на литература и добър педагогически опит, консултации, обмен на добра практика и др.; - проследяване постиженията на детето в началото и в края на учебната година със съответните процедури по избор на инструментариум, провеждане, вписване, докладване, запознаване на	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие; диагностични процедури; дейности за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти	Учители на групите, директор	

родителите, корекционна дейност въз основа на резултатите.			
Организация на образователна среда и осигуряване на необходимите ресурси: - привеждане на интериора в детската градина за нуждите на предучилищното образование; - осигуряване на познавателни книжки и учебни помагала; - осигуряване на дидактични материали и съвременни средства за обучение.	Проучване на оферти; заявки	Директор, ЗАС, учители по групи	
Създаване на представи и готовност за новата социална роля ученик.	Педагогически ситуации за формиране на отношение към ученето	Учители по групи	
Приемственост „Детска градина – училище"	Съвместни дейности с училищата от района	Директор, учители по групи	
Повишаване интереса и приобщаване на децата и родителите към живота в детската градина чрез участие в кампании и събития, отбелязване на важни дати и др.	Инициативи, свързани с важни дати и събития от живота на общността	Директор	Дейности от Програмата за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование
Разнообразяване престоя на децата и обогатяване на емоционалните им преживявания чрез организиране на празници и развлечения.	Празници; куклен театър; срещи с известни личности	Директор; учители по групи	Разработеният План за празниците и развлеченията трябва да бъде част от Годишния план за дейността на детската градина
Провеждане на допълнителни	Школи; състави	Директор	

дейности, които не са дейност на детската градина			
Осигуряване на ресурсното подпомагане от лицензирани доставчици на социални услуги, при спазване на указаните процедури в Наредбата за приобщаващото образование.	При необходимост	Директор; координатор на процеса на осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в детската градина	Дейностите от Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвими групи трябва да служат и за целите на тази Програма
Идентифициране и подкрепа на деца с хронични заболявания за ограничаване на пречките пред тяхното учене и осигуряване на условия за личностно развитие	При необходимост	Директор; координатор на процеса на осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в детската градина	
Установяване контакти с дирекция „Социално подпомагане" и отдел „Закрила на детето" при казуси, касаещи деца в риск от отпадане; мерки срещу родители, неосигуряващи редовно посещение на детето.	За всеки отделен случай	Директор	Спазване на процедури в зависимост от вида на конкретния случай
Прилагане на разнообразни форми в работата с родителите и включването им в дейности с децата.	Срещи, тренинги, работилници, празници и развлечения	Учители по групи	
Допълнителна квалификация на учителите, насочена към идентифициране и справяне със случаите	Курсове за обучение	Директор	Включване на обучението в Плана за квалификация

на риск от отпадане и преждевременно напускане, за работа в мултикултурна образователна среда и работа с родителите.			
Организиране на допълнително обучение по български език за деца, за които българския език не е майчин.	Процедури по утвърждаване	Директор; учители по групи	При необходимост – допълнителни ситуации в Програмната система на детската градина; работа по Национални програми на МОН
Осъществяване на информационно – образователни инициативи за деца, насочени към гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование	Във времето, определено в Годишния план за дейността за съответната учебна година	Учители по групи	Дейностите по Програмата за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование трябва да служат и за целите на настоящата програма
Осъществяване на дейности в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи	Педагогически ситуации; празници	Учители по групи	
Взаимодействие с НПО, Държавни агенции и Социални служби за обхващане на всички деца от ромската етническа общност в предучилищно образование.	Работни срещи	Директор; Членове на Екипите за обхват	
Осъществяване на ефективни мерки за превенция/недопускане на тормоз в детската градина.	Целогодишно	Координационен съвет; учители по групи	Дейности в групите по Плана за превенция на агресията и недопускане на тормоз в детската градина.
Осъществяване на инициативи за повишаване интереса	Срещи; тренинги; работилници; празници и др.	Учители по групи	

на деца и родители от уязвимите групи към дейността в детската градина.			
Съвместни дейности с библиотеки.	Посещения и съвместни инициативи	Учители по групи	Реализиране на дейности във връзка с Национална седмица на четенето и др.
Обогатяване на библиотеките в групите – закупуване на книжки, играчки и кукли за пресъздаване на художествени произведения.	Благотворителни акции, дарения от родители, закупуване от детската градина	Директор; учители по групи	

VIII. РЕСУРСИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА РАЗВИТИЕ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Ресурсното осигуряване на изпълнението на стратегията е **съществена част от планираната дейност**. Наличието на достатъчни по количество и качество ресурси до голяма степен гарантира успеха.

Ресурсите, с които разполага Детска градина „Зора" и с които ще се реализира стратегията, представяме във вид на таблица. В нея те са диференцирани като налични и възможни.

Човешки ресурси	***Материални ресурси***
Налични: **Директор** – 1; ОКС – магистър; ПКС - II **Ст. учители** –16, от които 15 с ОКС магистър и 1 с ОКС бакалавър; III ПКС – 8, IV ПКС – 8; V ПКС – 8, II ПКС - 4 **Учители** – 2, от които 2 с ОКС магистър,1 – III ПКС и V ПКС – 1 **Помощник-възпитатели** – 10, всички със средно образование **Готвачи** – 2, със средно образование **Касиер домакин- 1, средно образование** **ЗАС**– 1 – със средно-специално образование **Огняр** – 1, със средно образование Възможни: Родители, студенти-доброволци и др.	Налични: Сграден фонд – четири сгради, три от които са разположени в гр. Дупница – на ул. „Клисура" № 2 (4 групи), ул. „Изгрев" № 24А (1 разно-възрастова група), ул. „Еделвайс" № 12 (1 група – разно-възрастова), а четвъртата – в с. Самораново (2 групи – разно-възрастови). Физкултурен салон има само в сградата на ул. „Изгрев" № 24А. Библиотека има в основната сграда на ул. „Клисура" № 2. Добре обособени и оборудвани дворни пространства във всички сгради. Възможни: Евентуално изграждане на физкултурен салон в основна сграда.

Нематериални ресурси	***Финансови ресурси***
Създадено добро име и имидж на детската градина; Добри контакти и съвместна дейност с родителите; Отлична комуникация с Общината и РУО	Налични: Делегиран бюджет Възможни: Участие в проекти, в национални програми и проекти; дарения

ПРОГРАМНА СИСТЕМА НА ДЕТСКА ГРАДИНА „ЗОРА“

Програмна система на Детска градина „Зора“, като част от Стратегията за 2024-2029 година

Програмната система на ДГ „Зора“ е програма за психологическа и педагогическа подкрепа в развитието на децата, за придобиване на компетентности по всяко образователно направление чрез подходи и форми на педагогическо взаимодействие, които са в съответствие със Закона за предучилищното и училищното образование, Наредба № 5 и Държавните образователни стандарти за предучилищното образование – ДОС. Тя е базирана върху разбирането, че главната ценност в системата на предучилищното образование е детето и подпомага учителя, за да осигури условия за пълноценно детско развитие, така че: детето да е спокойно, щастливо, уверено и успешно да навлиза в света, чрез игри, познание, радост и творчество; учителят уверено и с удовлетворение да постига по-добри резултати в ежедневната си работа с децата и семейството; родителят да „израства" заедно с детето си, като го подкрепя в развитието, подпомага разгръщането на неговия потенциал. Родителят и учителят имат споделени отговорности относно детето, които реализират в сътрудничество, в името на детето.

В основата на организацията на образователния процес е заложен принципът за развиващия характер на предучилищното образование с водеща дейност играта, а решението на програмните задачи се осъществява в различните форми на съвместна дейност на възрастни и деца и в самостоятелната дейност на децата.

Съдържанието на Програмната система съответства на основните положения на възрастовата психология и предучилищната педагогика и е построена на принципа на развиващото образование, цел на което се явява развитието на детето и обезпечава единство на възпитателни, развиващи и обучаващи цели и задачи.

В Програмната система на ДГ „Зора" гр. Дупница, представляваща цялостна концепция за развитието на детето, ***е заложена глобалната цел – да обезпечим хармоничното навлизане на детето от предучилищна възраст в социума на основата на развитие на социокултурни компетентност, да осигурим равен достъп и качествено възпитание и обучение на децата от ДГ, да поставим основите на изграждането им като креативни личности с творчески нагласи, притежаващи знания, умения и компетенции и умеещи да взаимодействат с околните.***

Програмната система осигурява разнообразни възможности за индивидуална, групова и екипна работа с децата в различните етапи от тяхното развитие.

Подходи и принципи, върху които е изградена програмната система

1. Компетентностният подход в предучилищното образование заляга като основен подход в нашата Програмна система и предполага насочване на усилията на педагозите към създаване на условия за овладяване на комплексни компетенции, които ще помогнат на детето:
   - ✓ да действа и взема резултатни решения в различни проблемни ситуации, а не натрупването на обем знания;
   - ✓ да получи образование за живота, за успешна социализация в обществото и личностното развитие;
   - ✓ да му бъдат създадени условия за формиране на опит за самостоятелно решаване на познавателни, комуникативни, организационни въпроси, съставящи съдържанието на образованието.

А.Г. Гогобаридзе, определя ключовите компетенции като интегративни личностни характеристики, които определят способността на детето да решава разнообразни и достъпни задачи, които изникват в различни житейски, игриви и образователни ситуации, в които то попада. За началните ключови компетенции е характерна многофункционалността. Тяхното овладяване позволява на детето да решава различни проблеми в ежедневието и дейността. Те са универсални, преносими и приложими в различни ситуации.

По такъв начин предучилищното образование в съвременните условия на развитие на обществото поема курс към компетентностния модел на развитие на детето и формирането у него на начални компетенции, които ще обезпечат успешното му навлизане в социума и училищния живот и по-конкретно развитие на:

- ✓ технологична компетентност;
- ✓ информационна компетентност;
- ✓ социално-комуникативна компетентност.

Според Н. Цанков „компетенциите" (интегрирани в конкретна ситуация и контекст знания и умения) са възможно наблюдавани събитийни референти на концепта „компетентност" (интегрално личностно свойство).

От систематизацията на различните виждания за компетентност и компетенция (направени от Н. Цанков) може да се обобщи (според Я. Мерджанова), че „компетентност" се свързва предимно с „потенциални способности", с „ефективно извършвана дейност", с „емоционален аспект и придаване на смисъл на дейността", докато „компетенция" има повече прагматичен оттенък като „реализира на практика компетентността", „знае „как", а не „че"", осъществява „връзка между знания и ситуация". Етимологията на двата термина насочва към автентичното значение на компетентност като „подходящ, съответстващ, способен, значещ", а на компетенция по-скоро като „съвпадам, съответствам, способен". Компетенцията е операционализирана и изявена субектно компетентност. Така компетентността е преди всичко е субективна и личностна, докато компетенцията – обективна и нормативна характеристика на човешката дейност.

2. Дейностният подход в образователната дейност с децата от предучилищна възраст предполага:

Субектно ориентирана организация и управление от педагога на дейността на детето за решаване на специално организирани учебни задачи с различна сложност и проблематика. Тези задачи развиват не само предметната, комуникативната и другите видове компетентности на детето, но и него самото като личност.

Откриването пред детето на целия спектър от възможности и създаване у него на установки за свободен, но отговорен избор на една или друга възможност.

3. ***Личностно ориентираният подход*** отнесен към възрастта от 3 до 7 години се изразява в следните положения:

- ✓ предучилищното образование е начална степен в образователната система, която обезпечава полагане на основите на детската личност, възприемаща се като неповторима индивидуалност;
- ✓ предучилищното образование трябва да създава условия за всяко дете да се реализира, да изяви своите индивидуални способности, интереси, социални установки;
- ✓ предучилищното образование като система трябва да гарантира комфорт за всяко дете, да създава условия за мотивация за успешност, постоянно придвижване напред в придобиването на социален опит и знания;
- ✓ предучилищното образование като система е длъжно да обезпечава личностна значимост на образованието за всяко дете, да създава за него личностен смисъл в постъпките и в начина му на живот, което позволява да се заложи механизъм за самореализация, саморазвитие, самозащита и самовъзпитание, необходими за изграждането на самобитна индивидуалност, която ще общува диалогично и безопасно с другите хора, природата, културата, цивилизацията.

Принципи:

1. Принципът за природосъобразност в развитието и изграждането на личността на детето предполага неговото възпитание да върви в единство и съгласие с природата и грижата за екологично чиста природна среда за неговия живот и развитие;
2. Принцип за непрекъснато развитие на личността е принцип, който обяснява механизма на развитие на личността. Л.С.Виготски, анализирайки личността на детето, прави извода, че нейното развитие протича по спирала и скокообразно, като по този начин обезпечава постоянен прогрес в развитието на определена личност;
3. Хуманистичният принцип в системата на предучилищното образование внася идеята за възпитание в гражданственост, включвайки изграждането на основни жизнени навици, които формират в малкия гражданин свобода и отговорност за своето поведение в обществото. Този принцип обезпечава за всяко дете правото на признаването му в обществото като личност, като човек, явяващ се висша

ценност, уважение към неговата персона, достойнство, защита на неговите права на свобода и развитие;

4. ***Принцип за субектност на възпитанието*** – детето не е обект на възпитателно - образователния процес, не е просто изпълнител, то е субект на дейността, посредством която се осъществява неговата самореализация;
5. ***Принцип на отчитане на водещите видове дейност и закона за тяхната смяна*** – този принцип отчита характера и закона за смяна на типовете водеща дейност във формирането на личността на детето като основание за периодизация на детското развитие. В своите теоретически и практически основания отчита научно обоснованите положения за това, че всички психологически новообразувания се определят от осъществяваната от детето водеща дейност и потребността от смяна на тази дейност.

Принципи за осъществяване на програмната система:

1. **Ориентираност към личността** Най-важната задача за нас, е успехът на отделната личност;
2. **Равен достъп** – Всяко дете постъпило в детското заведение има право да получи качествено образование, което отговаря на нуждите и способностите му;
3. **Сътрудничество** – Успешната образователна и възпитателна политика се основава на широко участие в сътрудничество със семейството и други институции;
4. **Отговорност** – Всички членове на педагогическата колегия и помощно-обслужващия персонал, ангажирани в образователната, възпитателната и обслужващата дейност, осъществявана в ДГ, носят отговорност за постигане на трайни ефекти с дългосрочно въздействие;
5. **Гъвкавост** – Образователната и възпитателната дейност да е ориентирана към многообразните личностни потребности и да предоставя възможности за свободен избор на децата;
6. **Единство в многообразието** – Обучението, подготовката и възпитанието на децата се осъществяват в рамките на единна културно-образователна среда, която създава гаранции за защита и развитие на отделните култури и традиции в рамките на образователната политика на детското заведение;
7. **Новаторство** – Административното ръководство и педагогическият екип са отворени за възприемане на нови подходи и философии с цел постигане на по-добри резултати в работата им;
8. **8. Отчетност** – Всички участници в образователната и възпитателната дейности отговарят и се отчитат за своите действия с цел осигуряване на ефикасност, ефективност и резултатност;
9. **Позитивност** – опора на положителното, доверие във възможностите на възпитаника, съчетани с взискателност и изискване.

Условия за реализация на Програмната система в ДГ

- управление на реализация на системата;
- създаване и обновяване на предметно-развиващата среда;
- мотивиране на педагогическите специалисти към иновационна и експериментална работа;
- използване на различни форми на сътрудничество със семейството;
- приемственост в работата на детската градина и училището;
- взаимодействие на детската градина с други учреждения.

Организация на образователната дейност

Продължителността на непрекъснатата непосредствена образователна дейност за децата от 3 до 4 години е не повече от 15 минути за една педагогическа ситуация, за децата от 4 до 5 години - не повече от 20 минути, за децата от 5 до 6 години - не повече от 25 минути, а за децата от 6 до 7-години - не повече от 30 минути.

Максимално допустимият обем образователно натоварване в първата половина на деня в I и II група да не превишава 30 - 40 минути, а в ПГ 5 и ПГ 6 - 1,5 часа, като междувременно се провеждат физкултурни минутки. Прекъсванията между периодите на непрекъсната образователна дейност е не по-малко от 10 минути.

Образователната дейност с децата от подготвителните групи може да се осъществява и във втората половина на деня, след дневния сън. Нейната продължителност не може да бъде повече от 25 - 30 минути на ден. По средата на непосредствена образователна дейност със статичен характер се провежда раздвижване.

Образователната дейност, изискваща повишена познавателна активност и умствено напрежение на децата е организирана в първата половина на деня.

Форми на педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са: учителят и детето. При осъществяване на педагогическо взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигане на компетентностите по седемте образователни направления (български език и литература; математика; околен свят; изобразително изкуство; музика; конструиране и технологии; физическа култура.).

Игровата дейност е базиса на всички видове форми на взаимодействия през учебното и неучебното време в детската градина.

При използването на формите на педагогическо взаимодействие, детският учител се съобразява със: степента на развитие на децата в групата, възрастовите им особености, потребности и интереси за постигане на целта – цялостно развитие на детето.

Формите за педагогическо взаимодействие в програмната система са: основна и допълнителни.

Основна форма

Формата за организиране на образователно-възпитателния процес в детската градина е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра, тъй като обучението в детската градина се интегрира с възпитанието в процеса на

педагогическото взаимодействие. В детската градина ситуацията освен форма на взаимодействие е и форма на обучение.

Разпределението на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение, което се разработва по възрастови групи от учителите на конкретната група.

Минималният общ седмичен брой на педагогическите ситуации за постигане на компетентностите по Наредба №5/03.06.2016 г.,чл. 27, ал. 2 е, както е посочен в таблицата, но ние работим по завишените:

Възрастова група	Брой задължителни ситуации за седмица	Брой ситуации за седмица в ДГ Зора
първа възрастова група	11	12
втора възрастова група	13	14
трета възрастова група	15	18
четвърта възрастова група	17	19

Максималният общ седмичен брой на педагогическите ситуации за всяка възрастова група не може да надвишава посочения минимален общ с повече от пет педагогически ситуации.

Продължителността на една педагогическа ситуация по преценка на учителя е от 15 до 20 минути - за първа и за втора възрастова група, и от 20 до 30 минути - за трета и за четвърта възрастова група.

Разпределение на формите на педагогическо въздействие:

Броят на педагогическите ситуации и образователните направления, по които те ще се провеждат са, както следва:

Образователно направление	Първа възрастова група	Втора възрастова група	Трета възрастова група ПГ 5 г.	Четвърта възрастова група ПГ 6 г.
БЕЛ	1	2	3	4
Математика	1	2	3	3
Околен свят	2	2	3	3
Изобразителни дейности	2	2	2	2
Музика	2	2	2	2
Физическа култура	3	3	3	3
КТ	1	1	2	2
Общо:	12	14	18	19

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират ежедневно по преценка на учителя и са свързани с цялостната организация на деня в детската група.

Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение, което е разработено по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на детската градина.

Разпределение на основните форми на педагогическо взаимодействие в I възрастова група

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Математика	Физическа култура	БЕЛ	Физическа култура	Изобразително изкуство
Околен свят	ИИ	ОС	КТ	Музика
		Следобедни ситуации		
	Музика			ФК

Разпределение на основните форми на педагогическо взаимодействие във II възрастова група

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Околен свят	ФК	БЕЛ	КТ	ИИ
Математика	Изобразително изкуство	Математика	ФК	Музика
		Следобедни ситуации		
Музика			БЕЛ	ФК

Разпределение на основните форми на педагогическо взаимодействие в III възрастова група

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Околен свят	БЕЛ	Околен свят	БЕЛ	Околен свят
ФК	Конструиране и технологии	Изобразително изкуство	Математика	Музика
Математика	ФК	БЕЛ	КТ	Изобразително изкуство
		Следобедни ситуации		
Музика	Математика			ФК

Разпределение на основните форми на педагогическо взаимодействие в IV възрастова група

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Околен свят	БЕЛ	Изобразително изкуство	БЕЛ	Околен свят
ФК	КТ	ОС	КТ	Музика
Математика	ФК	БЕЛ	Математика	Изобразително изкуство
		Следобедни ситуации		
Музика	Математика		ФК	БЕЛ

Разпределение на основните форми на педагогическо взаимодействие в разновъзрастова група от I-ва и II-ра група

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Околен свят	Музика	БЕЛ	Математика	БЕЛ
ФК	Изобразително изкуство	ФК	КТ	Изобразително изкуство
Математика				
	Околен свят		ФК	Музика

Разпределение на основните форми на педагогическо взаимодействие в разновъзрастова група от III-та и IV-та група

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Околен свят	БЕЛ	ОС	БЕЛ	Околен свят
ФК	КТ	Изобразително изкуство	Математика	Музика
Математика	ФК	БЕЛ	КТ	Изобразително изкуство
		Следобедни ситуации		
Музика	Математика		ФК	БЕЛ

Разпределение на основните форми на педагогическо взаимодействие в разновъзрастова група от I-ва, II-ра, III-та и IV-та група

Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Околен свят	БЕЛ	Изобразително изкуство	БЕЛ	Околен свят
ФК	КТ	ОС	КТ	Музика
Математика	ФК	БЕЛ	Математика	Изобразително изкуство
		Следобедни ситуации		
Музика	Математика		ФК	БЕЛ

Разпределението на основните форми на педагогическо взаимодействие в разновъзрастовите групи, се изготвя от учителите на всяка отделна група.

Допълнителни форми

За разлика от основната форма, допълнителните форми на педагогическо взаимодействие нямат характера на педагогическа ситуация и не следват нейната структура, но те непременно са съобразени с възрастта на децата и затова акцентите в различните възрастови групи са различни. И по вид, и по същност те са игрови и в по-голямата си част по-творчески. Организират се извън времето за провеждане на педагогически ситуации. Към тях спадат и предлаганите в детското заведение платени педагогически услуги.

Видове допълнителни форми на педагогическо взаимодействие:

- Клубове по интереси – за III и IV групи съчиняване на приказки
- Развлечения – с и без участие на родители
- Карнавали (за I и II групи) – предоставят се на децата костюми от реквизита на детската градина и те свободно избират костюми, обличат се и дефилират;
- Модни ревюта (за I, II, III и IV групи) – могат да се организират и между две и повече групи;
- Обреди и обичаи – пресъздават в достъпна за тях форма обреди и обичаи от Българския обреден календар
- Симулативни игри и упражнения за I, II – свързани с разширяване на обема на културно-хигиенните навици на децата;
- Симулативни игри и упражнения за III и IV групи – да овладяват и усъвършенстват елементи на етикирано поведение – подготовка и ползване на шведска маса и др.
- Клуб „Млад природолюбител" (за II, III и IV групи)
- Платени педагогически услуги:
- Школа по танци;
- Школа по английски;

ПРАВИЛА ЗА ПРЕМИНАВАНЕ ОТ ПРИСЪСТВЕНО ОБУЧЕНИЕ КЪМ ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ОТ РАЗСТОЯНИЕ В ЕЛЕКТРОННА СРЕДА (ПВРЕС) ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2021/2022 ГОДИНА

1. Настоящите правила определят:
   - ✓ условията за преминаване от присъствено обучение към педагогическо взаимодействие в електронна среда от разстояние (ПВРЕС), както и реда и начина на организацията и провеждането му през учебната 2021/2022 година в условията на COVID-19;
2. Правилата се приемат с оглед осигуряване на:
   - ✓ бързо и плавно преминаване от присъствено обучение към ПВРЕС;
   - ✓ непрекъснатост и ритмичност на обучението при карантиниране на дете, на група, на дете със здравословни проблеми или от рискова група;
   - ✓ усвояване на знания и придобиване на компетентности по отделните образователни направления без необходимост от преструктуриране на учебен материал при възстановяване на присъственото обучение;
   - ✓ възможност за преодоляване на пропуснат учебен материал;

- ✓ непрекъснатост на оказваната на децата подкрепа за личностно развитие.

3. Правилата за преминаване към ПВРЕС са приложими за:

- ✓ децата от една група, по решение на РЗИ:

а) в резултат на положителен PCR тест на дете от групата;

б) отстраняване от работа на учител или помощник- възпитател поради положителен резултат от PCR тест.

- ✓ децата от няколко или всички групи в детската градина, поставени под карантина по решение на РЗИ;
- ✓ децата от отделни групи, в резултат на положителен PCR тест и отстраняване от работа на учител, работещ в повече от една група, при осъществен близък контакт на учителя с децата от повече групи;
- ✓ децата от детската градина при обявяване от компетентните органи в населеното място, региона или страната на извънредна обстановка или в случаите на извънредни и непредвидени обстоятелства в населеното място, региона или цялата страна;
- ✓ дете, карантинирано по решение на РЗИ в резултат на положителен PCR тест на член от домакинството му.

4. Децата се завръщат обратно в училище и обучението им продължава в присъствена форма след отпадането на основанието за преминаване към ПВРЕС:

- ✓ след отпадането на карантината;
- ✓ с изтичането на срока на извънредната обстановка или на извънредните и непредвидени обстоятелства.

5. Определяне на Екип за подкрепа при осъществяването на ПВРЕС

6. Разработване на алтернативни седмични разписания.

7. Определяне на различна продължителност на електронните занимания в зависимост от възрастта на децата.

8. Изготвяне на списък със заместващи учители и на учители, които имат умения и възможности да осъществяват ПВРЕС (в т.ч. студенти от висшите училища,

9. Подаване към РУО на информация и доклад за децата, и групите, които трябва да преминат в ПВРЕС

10. Обучението в електронна среда от разстояние се осъществява при осигурена защита на личните данни на децата и на учителите и гарантирана сигурност на информацията в електронна среда. При осъществяване на ПВРЕС с деца от детската градина е задължително присъствието и съгласието на родител. Продължителността на взаимодействието не надхвърля 30 минути дневно.

11. Обучението в електронна среда от разстояние се осъществява от учителите в детската градина, в която са записани децата или от определените заместващи учители.

12. За децата от група, поставена под карантина, ПВРЕС се осъществява по утвърденото седмично разписание за периода на карантината.

13. В случаите, когато карантината е във връзка с отстраняването от работа на учител на групата, ПВРЕС на учениците от групата му се провежда от заместващ учител по утвърденото седмично разписание за периода на карантината.

14. За децата от няколко или всички групи в детската градина, поставени под карантина по решение на РЗИ, ПВРЕС се осъществява по утвърденото седмично разписание за периода на карантината.

15. ПВРЕС се организира и осъществява за децата от детската градина по утвърденото седмично разписание за периода на обявена от компетентните органи в населеното

място, региона или страната извънредна обстановка или в случаите на извънредни и непредвидени обстоятелства.

Дневен режим I група в учебно време

6.00 – 8.30 Прием на децата, дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител
8.30 – 9:30 Утринна гимнастика , хигиена , закуска
9:30 – 9:45 ОФ на Педагогическо взаимодействие
9: 45 – 10:00 Подвижни игри
10:00– 10:15 ОФ на педагогическо взаимодействие
10:15 – 10:30 Междинна подкрепителна закуска
10: 30 – 12:00 ДФПВ и дейности по избор на детето
12.00 – 12:30 Обяд
12:30 – 15:30 Подготовка за сън , следобеден сън
15.00 – 15.45 ДФПВ- подвижни игри / тоалет и раздвижване след сън/
15.45 –16:00 Следобедна подкрепителна закуска
16:00-16:30 ОФПВ
16:30- 18:00 Дейности по избор на детето; дейности, организирани от детския учител, изпращане на децата

Дневен режим II група и I –II разновъзрастова група в учебно време

6.00 – 8.30 Прием на децата, дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител
8.30 – 9:30 Утринна гимнастика , хигиена , закуска
9:30 – 9:45 ОФ на Педагогическо взаимодействие
9: 45 – 10:00 Подвижни игри
10:00– 10:15 ОФ на педагогическо взаимодействие
10:15 – 10:30 Междинна подкрепителна закуска
10: 30 – 12:00 ДФПВ и дейности по избор на детето
12.00 – 12:30 Обяд
12:30 – 15:30 Подготовка за сън , следобеден сън
15.00 – 15.45 ДФПВ- подвижни игри / тоалет и раздвижване след сън/
15.45 –16:00 Следобедна подкрепителна закуска
16:00-16:30 ОФПВ
16:30- 18:00 Дейности по избор на детето; дейности, организирани от детския учител, изпращане на децата

Дневен режим III група в учебно време

6.00 – 8.30 Прием на децата, дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител
8.30 – 9:30 Утринна гимнастика , хигиена , закуска
9:30 – 9:45 ОФ на Педагогическо взаимодействие
9: 45 – 10:00 Подвижни игри
10:00– 10:15 ОФ на педагогическо взаимодействие
10:15 – 10:30 Междинна подкрепителна закуска
10: 30 – 10:45 ОФ на педагогическо взаимодействие
10:45-11:00 Подвижни игри
11:00 – 12:00 ДФПВ и дейности по избор на детето
12.00 – 12:30 Обяд
12:30 – 15:30 подготовка за сън , следобеден сън
15.00 – 15.45 ДФПВ- подвижни игри / тоалет и раздвижване след сън/
15.45 –16:00 Следобедна подкрепителна закуска
16:00-16:30 ОФПВ
16:30- 18:00 Дейности по избор на детето; дейности, организирани от детския учител, изпращане на децата

Дневен режим IV група и III - IVразновъзрастова група в учебно време

6.00 – 8.30 Прием на децата, дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител
8.30 – 9:30 Утринна гимнастика , хигиена , закуска
9:30 – 9:45 ОФ на Педагогическо взаимодействие
9: 45 – 10:00 Подвижни игри
10:00– 10:15 ОФ на педагогическо взаимодействие
10:15 – 10:30 Междинна подкрепителна закуска
10: 30 – 10:45 ОФ на педагогическо взаимодействие
10:45-11:00 Подвижни игри
11:00-12:00 ДФПВ и дейности по избор на детето
12.00 – 12:30 Обяд
12:30 – 15:30 Подготовка за сън , следобеден сън
15.00 – 15.45 ДФПВ- подвижни игри / тоалет и раздвижване след сън/
15.45 –16:00 Следобедна подкрепителна закуска
16:00-16:30 ОФПВ
16:30- 18:00 Дейности по избор на детето; дейности, организирани от детския учител, изпращане на децата

Дневен режим разновъзрастова I - IV група в учебно време

6.00 – 8.30 Прием на децата, дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител
8.30 – 9:30 Утринна гимнастика , хигиена , закуска
9:30 – 9:45 ОФ на Педагогическо взаимодействие
9: 45 – 10:00 Подвижни игри
10:00– 10:15 ОФ на педагогическо взаимодействие
10:15 – 10:30 Междинна подкрепителна закуска
10: 30 – 10:45 ОФ на педагогическо взаимодействие
10:45-11:00 Подвижни игри
11:00-12:00 ДФПВ и дейности по избор на детето
12.00 – 12:30 Обяд
12:30 – 15:30 Подготовка за сън , следобеден сън
15.00 – 15.45 ДФПВ- подвижни игри / тоалет и раздвижване след сън/
15.45 –16:00 Следобедна подкрепителна закуска
16:00-16:30 ОФПВ
16:30- 18:00 Дейности по избор на детето; дейности, организирани от детския учител, изпращане на децата

Форми на взаимодействие между участниците в предучилищното образование

- Работа под супервизия – между педагогическите специалисти
- Педагогически визити - между педагогическите специалисти
- Родителски срещи между учители и родители
- Празници и тържества с родители
- Открити педагогически ситуации пред родители
- Работни срещи с членовете на училищното настоятелство.

Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование

Безспорни авторитети за детето в предучилищна възраст са възрастните (родители и екипа в детската градина), които му оказват съдействие и подкрепа в този процес. Чрез предучилищното образование в детската градина се полагат основите за учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на детето и се отчита значението на играта за детето. В резултат на сътрудничество между учителя и родителя, детето получава най-необходимата и ценна подкрепа за неговото пълноценно цялостно развитие.

В съвременния живот темата за приобщаване се превърна в универсална и общочовешка, решаването на която е мяра за хуманизъм и етика на дадено общество. Приобщаването на едно дете и неговите родители в живота на детската общност включва освен децата със СОП и децата, които се отличават по етнос, култура, непълни семейства, деца отгледани от един родител или от други членове на семейството, или настойници и т.н. Всички тези деца, израснали в различна среда и култура – имат специфични и специални потребности. От друга страна темата за приобщаване трябва да бъде

разгледана през различните призми – морална, духовна, етична и образователна.

Ако погледнем нашето обществото, то е съчетание от многообразие, не е моделирано, така, че да изолира различията. Не живеем на улици, по които се разхождат хора с един и същ пол, цвят на кожата, или език.

Затова и нашето разбиране по този въпрос е базирано върху уважение на различията и отхвърляне на предразсъдъците.

Ние ще предложим подкрепа на родителите във връзка с това, как да говорят с детето си за различията, какъв език да използват, каним специалисти от подпомагащи професии (психолози, специални педагози, ресурсни учители, логопеди, социални работници и др.). В процеса на приобщаване и преодоляване на затрудненията на детето е необходимо по-ранно навременно и пълноценно сътрудничество между нас, родителите и съответните специалисти.

Чрез различните форми на сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директора, педагогическите специалисти и родителите в детската градина ще създадем условия за постигане на целите на детската градина – възпитание, социализация, отглеждане, обучение, на децата, както и формиране на положително отношение към детската градина/училището.

Форми на сътрудничество и взаимодействие между детската градина и семейството

Взаимодействието, основано на взаимно доверие и сътрудничество, между родителите на всяко дете и нашия екип има голямо значение за адаптирането на детето към правилата на образователната среда, както и за развиване на самоувереност и чувство за принадлежност.

Сътрудничеството с родителите ще положим на две нива:

- ✓ на ниво групата – във форма на родителски актив, комитет и т.н.
- ✓ на ниво детската градина – във форма на Настоятелство, Обществен съвет.

Формите на сътрудничество между детската градина и семейството сме обединили в две групи: индивидуални и групови форми на работа.

Индивидуални форми на сътрудничество

Индивидуален разговор (среща) между всеки учител и родителя.

Тези срещи ще се провеждат по договаряне между учителя и родителя. Детският учител би трябвало да предложи време в което няма деца в групата(сутрешните часове; или късния следобед) или в групата е осигурено присъствие на друго лице от детската градина. По този начин детският учител няма да нарушава правата на децата и своите задължения по длъжностната характеристика, Правилникът за вътрешния ред и ще осигури защитеност на децата в групата.

Срещата може да се проведе преди началото на учебната година (през летния период) и/или в начало на месец септември. По време на първата среща родителите трябва да запознаят учителя с особеностите на тяхното дете, да поговорят открито за техните страхове и очаквания от детската градина. От друга страна учителят на групата ще запознае родителя с правилника на градината и правилата в групата, както и с неговите родителски задължения – това е така наречения първоначален и опознавателен разговор Информативните

разговори са друг вид и тяхната цел е запознаване на родителя с резултатите от предучилищното образование. Те се провеждат се в началото и края на учебната година.

Рутинните разговори са с цел информиране на родителя за промените в детското развитие и поведение, както и за придобитите или в процес на придобиване на умения по отделните образователни направления. Провеждат се в различни времеви интервали: ежедневни, седмични или месечни.

Индивидуални консултации могат да се провеждат по инициатива на учителя или по инициатива на родителя.

Ако учителят трябва да сподели наблюдавани затруднения, които изискват намесата на външен експерт специалист, той трябва да обясни това на родителите. Да подскаже варианти за вземането на решение, което засяга бъдещо развитие на неговото дете.

Когато родителят среща затруднения при отглеждането, възпитанието или при оказване на помощ в процеса на обучение. В тези случаи е необходимо детският учител да насочи родителя към специалист или самият той да насочи родителят към работещи стратегии.

Другите индивидуални форми са:

Устните съобщения – телефонно обаждане, скайп разговор;

Писмените съобщение днес, са е-майл, sms по мобилен телефон, лично съобщение във фейсбук на групата.

В зависимост от ежедневните събития и извънредни ситуации, при провеждане на празници и развлечения, екскурзии, лагери и др., събития в детската гадина или извън нея, могат да възникнат ситуации в които учителят да използва бързи форми на съобщения.

За планираните мероприятия, за които е необходима повече подробна и детайлизирана информация за родителя – е желателно използването на писмени съобщения.

Групови форми на сътрудничество с родителите

Родителската среща е традиционната и най-популярна групова форма. Създаването на сплотена група от родители, които да се включат в живота на групата, допринася за реализирането на целите и задачите на детската градина. Позитивното въвличане на родителите като наблюдатели, участници и партньори, подпомага реализирането на програмната система на детската градина. Сътрудничеството с всички родители се постига през няколко канала:

В началото на учебната година, във всяка група на детската градина се организира родителска среща, на която представя обосновката и работния план за учебната година. Координират се очакванията на родителите и на екипа на групата. Избира се комитет на родителите. Определят се неговите функции, работните отношения и начин на комуникация с екипа на групата.

Родителските срещи през учебната година могат да се планират, според потребностите и желанията на родителите. В съдържателен аспект, трябва да бъдат тематични, съобразени с актуални за възрастта – „горещи" и доминиращи теми, във

връзка възрастовите особености на детското развитие и съответни поведенчески реакции на детето и да децата в групата. Например, подобни ключови теми на детското развитие са:

- адаптация на детето в детската група;
- правила в детската група (първа възрастова група);
- специфични особености във физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческо развитие на детето – за втора и трета възрастови групи;
- детските приятелства; готовността на детето за живота в училище; готовност за учене – за подготвителна група.

В нашата детска градина ще бъдат създадени ***групи за подкрепа на родителите*** – съвременна форма за групова подкрепа.

В групата родителят получава формална подкрепа от останалите родители, по въпроси които не може самостоятелно да реши и търси допълнителна емоционална подкрепа и информация.

Чрез групата родителят има възможност да преживява чувството на увереност, защитеност и равнопоставеност.

Видове групи за подкрепа на родителите:

- група на родителите, които имат еднакви проблеми относно детското развитие;
- група на родителите, които имат еднакви вярвания и модели на възпитание;
- група родители, които имат нужда от развиване на своите умения като родители;
- група родители на надарени деца;
- група на татковците и др.

Тренинг с родители

Тренингът е интерактивна форма на комуникация, върху основата на диалогичното общуване между лектора (учителя) и участващите в тренинга (родителите).

Опитът показва, че лекционната форма в нейния монологичен вариант може да повиши информираността на родителите по различни въпроси, но не предизвиква достатъчно мощен заряд, който да инициира, стимулира и регулира краткосрочна интензивна личностна промяна, така както се постига чрез тренинга. Родителите – участници в тренинга, могат да осъзнаят, да „разчупят" традиционните си убеждения и вярвания за домашното възпитание и взаимоотношенията между родители-деца, между хората; да овладеят нови социални умения, да променят ценностната си ориентация и да се обогатят с нови психолого-педагогически знания.

Участие на родителите в процеса на предучилищното образование

Включването на родителите в живота на детето в детската група е друга изключително важна форма на сътрудничество между детската градина и семейството. Обикновено родителите присъстват на открити ситуации, тържества, празници и състезания.

Във всяка група на детската градина се изработват планове за съвместни инициативи с

родителите. Най-често това са различните празници и тържества, в които родителите ще вземат участие. Необходимо е на родителите да им се предостави възможност да участват, както в съставянето на плана, така и при неговата подготовка и реализация. По този начин ще могат да се включат по-голяма част от родители, според техните индивидуални нагласи, способности (организаторски, изпълнителски, музикални, кулинарни, естетически и др.), и възможности (финансови или чрез труд).

Родителите могат да участват и в образователния процес провеждан в детската градина – чрез включването им в основната форма на работа на детския педагог – ситуацията. Всеки родител от групата е ценен с неговата личност и професионална реализация.

В зависимост от целта на ситуацията, може да се покани родител, който има съответната професия или професионални компетентности по изучаваната тема.

Чрез словесен разказ, презентация или демонстрация по дадена тема близка до образователното съдържание, или чрез посещение на неговата месторабота – децата по-лесно могат да възприемат и осмислят интегрираните знания от съответните направления.

Ние ще използваме тристранния характер на включването на родители в образователния процес:

- за детето – защото чувства подкрепата и съпричастността на родителя към това, което е важно за него;
- за родителя – който може да види детето си в различна от ежедневието ситуация; да общува с другите деца от групата и по този начин да обогати своите родителски умения.
- за детските учители в групата – за успешното постигане на целта на социализация, възпитание и образование на детето, чрез подкрепата получена от родителите.

Други форми за комуникация детски учител – родител

Във връзка с периодично предоставяне на информация, относно промени в учебната програма; правилата в групата; предстоящи празници, важни събития в детската градина; статии или материали във връзка с детското развитие; новини от живота в детската градина; продукти от дейността на децата (рисунки, работни листове, снимки) и др., могат да се използват следните форми:

- ✓ Сайт на детската градина;
- ✓ Информационни табла за родителя;
- ✓ Фейсбук на групата.

Сътрудничество между детската градина и други педагогически специалисти и институциите, подпомагащи дейностите на детската градина.

Формите на сътрудничество с различните институции, могат да бъдат: индивидуални консултации; групови срещи; лектории; съвместни празници; клубове, кръжоци и т.н.

- ✓ Срещи с лекари, психолози и специалисти в различни области за отговори на въпроси, поставени от родители;
- ✓ Създаване и поддържане на трайни връзки с институции и организации, подпомагащи дейността на ДГ;

- ✓ Община Дупница;
- ✓ Дирекция „Социално подпомагане", Отдел „Закрила на детето";
- ✓ Училищно настоятелство;
- ✓ Обществен съвет;
- ✓ Читалище „Зора", гр. Дупница, Читалище с. Самораново, НЧ „Пенчо Славейков-1978" гр. Дупница

Проследяване на резултатите от предучилищното образование – същност, методи и форми

Същност на процеса

Проследяването на резултатите от предучилищното образование на децата във всяка възрастова група се определят от учителя в съответствие с очакваните резултати от възпитанието, обучението и социализацията на децата за всяка възрастова група по образователни направления: *български език и литература, математика, околен свят, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии и физическа култура.*

В подготвителните групи за училище (5–7-години) акцентът при проследяване на резултатите е цялостно развитие на детската личност; придобиването на съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за успешно преминаване на детето към училищно образование.

Периодичност на проследяване на резултатите от предучилищното образование

Проследяването на резултатите от постиженията на детето се осъществява от учителите на съответната група в началото и края на учебната годината.

За децата в първа група – в началото на учебната година се провежда обследване, чрез наблюдение на *показателите за ранно детско развитие*: здраве, физическо и двигателно развитие; езиково, познавателно, социално и емоционално развитие; активност, игра и учене.

Показатели за проследяване на резултатите

Показателите за проследяване на резултатите включват знанията, уменията и способностите проявени в процеса на предучилищното образование и очакваните резултати по образователните направления (български език и литература; математика; околен свят; изобразително изкуство; музика; конструиране и технологии; и физическа култура), като се акцентира и върху показатели свързани със социалното и емоционално развитие.

Резултати от проследяването на постиженията на детето

Резултатите от проследяването на постиженията на децата се вписват в дневника на групата и в индивидуалното портфолио на всяко дете.

Методи и форми за проследяване на резултатите от предучилищното образование

1. ***Наблюдение***

Основният метод за проследяване на постиженията на децата е наблюдението. То е процес на целенасочено наблюдение на детското поведение в различни ситуации, в различни режимни моменти, в различни среди, по време на ежедневните занимания в продължение на цялата учебна година.

Наблюдението е един от многото начини за събиране на информация относно

функционирането на децата като цяло. Най-ефективно и информативно е наблюдението на детето в неговата естествената среда, която включва – неговият дом и детската група, в които всяко дете се развива. Тази среда предоставя на детето широки възможности за ежедневна изява и проява на различните му знания, способности, начини на поведение, както и на неговите затруднения.

Събраната информация от наблюденията служи за основа при тълкуването на резултатите от развитието и извеждането на съответни изводи и насоки следващия възрастов период.

2. Познавателни задачи

Задачите, които са използвани за установяване на резултатите по седемте образователни направления през учебната година са два вида:

Задачите със структуриран отговор, които се използват за проследяване на възприемането на *знанията*, тяхното *разбиране* и *приложението* им. Смята се, че този вид задачи имат по-висока степен на обективност, което от своя страна допринася за надеждността на измерването на резултатите от развитието.

Задачи със свободен отвор се използват при установяване на ***изпълнителски умения*** – пеене, свирене, рисуване, моделиране, конструиране – при които се проследява тяхното изпълнение и анализира крайният резултат, който във всички случаи ще бъде уникален за всяко дете.

3. Продукти от дейността на децата

По време на цялостния престой на детето в детската градина, чрез активното му участие в различни видове дейности, то създава различни по характер продукти (фантастични разкази, игри, рисунки, апликации, конструктивни и хартиени модели, пластилинови фигури и форми, и др.). Част от тези произведения могат да се съхраняват в хартиен вариант – в Портфолиото на детето, други – да бъдат документирани чрез видео и снимки и поставени в портфолиото. Те имат изключителна стойност при проследяване на резултатите от образователния процес, документирайки развитието, креативността и успеваемостта на детето.

Форми за проследяване на постиженията.

Портфолио

В хода на предучилищното образование постиженията на детето се отразяват в детско портфолио, което е своеобразен запис на детското развитие от първа възрастова група и продължава до края на подготвителна група.

Когато става въпрос за детско портфолио, имаме предвид "запис" на етапите от процеса на адаптиране, игра и учене, както и постиженията по различните образователни направления. Портфолиото онагледява етапите през които преминава детето, прави ги "видими" и помага на детския учител да направи съответни изводи и препоръки относно по-нататъшното личностно развитие на детето, и по този начин може да подпомогне и родителя.

За разлика от другите методи за оценяване, които дават информация за моментното състояние, портфолиото отразява развитието на детето, като процес. За да се постигне този ефект, материалите включени в портфолиото трябва да бъдат събирани по време на

Портфолиото е набор от подбрани и подредени материали, снимки (на предмети, продукти от различните дейности – моделиране, конструиране, игри и т.н.); резултати от дидактични задачи; участие в тържества (снимки и дискове); протоколи от наблюдение; чек листове, които отразяват постигнатите конкретни резултати в развитието и обучението. В детското портфолио се поставят грамоти и отличия, получени от участия в състезания и конкурси.

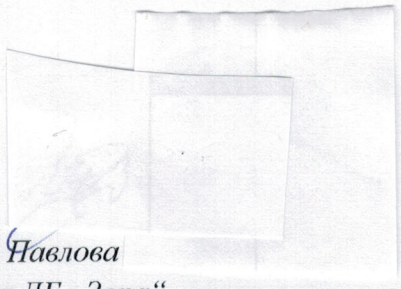

Изготвил:
Цветелина Павлова
директор на ДГ „Зора“